

Univerzita Pardubice

Fakulta ekonomicko-správní

Bezpečnost jako determinanta atraktivity regionu

Bc. Lukáš Rozkovec

Diplomová práce
2018

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Lukáš Rozkovec**
Osobní číslo: **E15939**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Regionální rozvoj: Bezpečnost regionu**
Název tématu: **Bezpečnost jako determinanta atraktivity regionu**
Zadávací katedra: **Ústav regionálních a bezpečnostních věd**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Diplomová práce se bude zabývat vazbami mezi úrovní bezpečnosti a atraktivitou regionu, projevenou zejména v kontextu alokace výrobních faktorů a ekonomické výkonnosti. Cílem práce bude posoudit, zda lze bezpečnostní situaci v regionech považovat za významnou determinantu atraktivity pro obyvatelstvo a investory a lze ji tak vnímat jako podstatný rozvojový impulz, nebo zda je faktor bezpečnosti pro alokaci ekonomických aktivit spíše podružný.

Osnova:

- Vymezení základních pojmů problematiky bezpečnosti a atraktivity regionu včetně vzájemných souvislostí.
- Zhodnocení vývojových tendencí vybraných ukazatelů regionální bezpečnosti a atraktivity.
- Analýza souvislostí mezi bezpečností a atraktivitou ve vybraných regionech.
- Vyhodnocení výsledků a formulace závěrů.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: **cca 50 stran**

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

- BUZAN, B., WAEVER, O., DE WILDE, J. Bezpečnost: nový rámec pro analýzu. Brno: Centrum strategických studií, 2005. 267 s. ISBN 80-903-3336-2.**
KRAFTOVÁ, I. a kol. Bezpečný rozvoj regionu - základní koncept. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. 185 s. ISBN 978-80-7552-261-0.
MAIER, K. Udržitelný rozvoj území. Praha: Grada, 2012. 256 s. ISBN 978-80-247-4198-7.
MCCANN, P. Modern urban and regional economics. Vyd. 2. Oxford: Oxford University Press, 2013. 408 s. ISBN 978-0-19-958200-6.

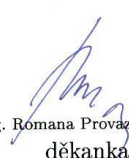
Vedoucí diplomové práce:

Ing. Pavel Zdražil, Ph.D.

Ústav regionálních a bezpečnostních věd

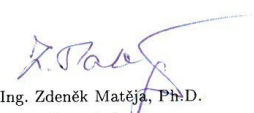
Datum zadání diplomové práce: **1. září 2017**

Termín odevzdání diplomové práce: **30. dubna 2018**

doc. Ing. Romana Provaníková, Ph.D.
děkanka

L.S.

Ing. Zdeněk Matějka, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. září 2017

Prohlašuji:

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako Školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 9/2012, bude práce zveřejněna v Univerzitní knihovně a prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 24. 4. 2018

Bc. Lukáš Rozkovec

Tímto bych rád poděkoval svému vedoucímu práce Ing. Pavlu Zdražilovi, Ph.D. za jeho odbornou pomoc a cenné rady, které mi pomohly při zpracování diplomové práce. Dále bych chtěl poděkovat své rodině a přítelkyni za podporu.

ANOTACE

Tato práce se zabývá bezpečností jako determinantou atraktivity regionu. Práce popisuje bezpečnost v České republice, její zajišťování na regionální úrovni a teoretická východiska hodnocení atraktivity regionu. Dále se práce zabývá popisem vybraných ukazatelů bezpečnosti a atraktivity. Ke konci je pak analyzován vývoj těchto ukazatelů v jednotlivých letech. Cílem této práce je posoudit, zda lze bezpečnostní situaci v regionech považovat za významnou determinantu atraktivity pro obyvatelstvo a investory a lze ji tak vnímat jako podstatný rozvojový impuls, nebo zda je faktor bezpečnosti pro alokaci ekonomických aktivit spíše podružný. Mezi použité metody výzkumu patří především rešerše odborné literatury a internetových zdrojů, deskripce, analýzy a komparace. Na základě provedeného výzkumu nelze bezpečnost považovat za jednoznačnou determinantu atraktivity regionu, jelikož ve většině hodnocených oblastí atraktivity a bezpečnosti se jasná souvislost mezi ukazateli prokázat nepodařila. Nicméně v některých ohledech o vztazích mezi oběma dimenzemi uvažovat lze. U většiny ekonomických ukazatelů byla s ukazateli bezpečnosti prokázána určitá závislost, kdežto u demografických ukazatelů téměř nikoli. Na základě výše uvedeného se lze domnívat, že v některých oblastech by bezpečnost za determinantu regionální atraktivity být považována mohla, obecně však ne za determinantu zcela dominantní.

KLÍČOVÁ SLOVA

Bezpečnost, atraktivita, region, regionální rozvoj

TITLE

Security as a determinant of the attractiveness of a region

ANNOTATION

The thesis deals with security as an aspect in determining regional attractiveness. The thesis describes security in the Czech Republic, its regional cover and theoretical outstanding in the evaluation of attractiveness. Following chapters deals with the description of selected indicators of security and attractiveness. Concluding paragraphs establish the chronological evolve of those indicators during the years. Overall aim of the thesis is to evaluate whether the security aspects are important for the attractiveness of the region and can be seen as a crucial factor for the development of the region or whether the security can be seen as only a minor variable for the economic assets allocation. The list of used methods contains primary literature and internet sources, descriptions, analyses and comparisons. On the basis of the research the security aspect cannot be confirmed as the crucial determinant of the regional attractiveness, because the most of the evaluated areas did not confirm the correlation between security and the attractiveness of the region. Nevertheless in some aspects, mostly in economic aspects, the certain correlation between security and the regional attractiveness has been proved. On the other hand, demographical indicators have shown almost none of the correlation mentioned above. In conclusion the security aspects cannot be determined as the dominant aspect of regional attractiveness.

KEYWORDS

Security, attractiveness, region, regional development

OBSAH

ÚVOD	10
1 VÝCHODISKA REGIONÁLNÍHO ROZVOJE A ATRAKTIVITY REGIONU.....	12
1.1 VYMEZENÍ REGIONU	12
1.1.1 <i>Kraje ČR</i>	15
1.2 REGIONÁLNÍ ROZVOJ	16
1.3 ATRAKTIVITA REGIONU	19
1.3.1 <i>Vybrané ukazatele atraktivity</i>	20
2 BEZPEČNOST A JEJÍ ORGANIZACE V REGIONECH ČR.....	24
2.1 LEGISLATIVA A AKTÉŘI BEZPEČNOSTI.....	26
2.1.1 <i>Vybrané ukazatele bezpečnosti</i>	36
3 ANALÝZA BEZPEČNOSTI A ATRAKTIVITY V KRAJÍCH ČR.....	40
3.1 METODIKA ANALÝZY.....	40
3.2 VÝVOJOVÉ TENDENCE UKAZATELŮ ATRAKTIVITY	41
3.3 VÝVOJOVÉ TENDENCE UKAZATELŮ BEZPEČNOSTI	47
3.4 ANALÝZA ZÁVISLOSTÍ POŘADÍ KRAJŮ MEZI BEZPEČNOSTÍ A ATRAKTIVITOU.....	52
3.5 ANALÝZA ZÁVISLOSTÍ MEZI VÝVOJEM BEZPEČNOSTI A ATRAKTIVITY.....	57
3.6 SHRNUÍ ANALÝZY ZÁVISLOSTI MEZI UKAZATELI BEZPEČNOSTI A ATRAKTIVITY	64
ZÁVĚR.....	67
POUŽITÁ LITERATURA	70
SEZNAM PŘÍLOH	75

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1 – Úrovně regionálního členění území podle počtu obyvatel	13
Tabulka č. 2 – Rozdělení územních jednotek NUTS a LAU v ČR (k 1.1.2017)	14
Tabulka č. 3 – Hustota zalidnění v krajích ČR (k 1.1.2017)	16
Tabulka č. 4 – Kategorie jednotek požární ochrany	31
Tabulka č. 5 – Počet JPO na území ČR (k 1.1.2016)	31
Tabulka č. 6 – Pořadí krajů ČR z hlediska atraktivity na začátku hodnoceného období	42
Tabulka č. 7 – Pořadí krajů ČR z hlediska atraktivity v polovině hodnoceného období	43
Tabulka č. 8 – Pořadí krajů ČR z hlediska atraktivity na konci hodnoceného období.....	44
Tabulka č. 9 – Pořadí krajů ČR z hlediska atraktivity za celé hodnocené období	46
Tabulka č. 10 – Pořadí krajů ČR z hlediska bezpečnosti na začátku hodnoceného období.....	48
Tabulka č. 11 – Pořadí krajů ČR z hlediska bezpečnosti uprostřed hodnoceného období.....	49
Tabulka č. 12 – Pořadí krajů ČR z hlediska bezpečnosti na konci hodnoceného období	50
Tabulka č. 13 – Pořadí krajů ČR z hlediska bezpečnosti za celé hodnocené období.....	51
Tabulka č. 14 – Výsledky korelační analýzy mezi HDP a ukazateli bezpečnosti v letech 2000-2016	58
Tabulka č. 15 – Výsledky korelační analýzy mezi PZI a ukazateli bezpečnosti v letech 2000-2015	59
Tabulka č. 16 – Výsledky korelační analýzy mezi průměrnou hrubou mzdou a ukazateli bezpečnosti v letech 2002-2016	60
Tabulka č. 17 – Výsledky korelační analýzy mezi migračním saldem a ukazateli bezpečnosti v letech 2000-2016	62
Tabulka č. 18 – Výsledky korelační analýzy mezi přirozeným přírůstkem a ukazateli bezpečnosti v letech 2000-2016	63

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. č. 1 – Mapa rozdělení NUTS II v ČR.....	14
Obr. č. 2 – Organizační schéma PČR	29
Obr. č. 3 – Organizační schéma HZS ČR.....	30
Obr. č. 4 – Organizační schéma ZZS Pardubického kraje	33
Obr. č. 5 – Pracovní orgány krizového řízení na krajské úrovni	36
Obr. č. 6 – Komparace pořadí bezpečnosti (vlevo) a pořadí atraktivity (vpravo) krajů ČR v roce 2000	53
Obr. č. 7 – Komparace pořadí bezpečnosti (vlevo) a pořadí atraktivity (vpravo) krajů ČR v roce 2008	54
Obr. č. 8 – Komparace pořadí bezpečnosti (vlevo) a pořadí atraktivity (vpravo) krajů ČR v roce 2016	55
Obr. č. 9 – Komparace pořadí bezpečnosti (vlevo) a pořadí atraktivity (vpravo) krajů ČR v letech 2000-2016	56

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

BRS – bezpečnostní rada státu

ČR – Česká republika

ČSÚ - Český statistický úřad

EU – Evropská unie

HDP – hrubý domácí produkt

HZS ČR – Hasičský záchranný sbor České republiky

IZS – Integrovaný záchranný systém

JPO – jednotky požární ochrany

LAU – local administrative units

MV ČR – Ministerstvo vnitra České republiky

NUTS - Klasifikace územních statistických jednotek

ORP – obec s rozšířenou působností

PČR – Policie České republiky

PZ – platné znění

PZI – přímé zahraniční investice

TZ – trestní zákoník

ÚKŠ – ústřední krizový štáb

ZZS – Zdravotnická záchranná služba

ÚVOD

Tématem této diplomové práce je problematika bezpečnosti jako determinanty atraktivity regionu. Zajištění bezpečnosti, jakožto ochrany životů osob a jejich majetku, je jedním z nejdůležitějších úkolů každého vyspělého regionu. Problematika bezpečnosti by měla být stále diskutována a především více přiblížena společnosti. Snaha o zvyšování atraktivity by také měla být jedním z důležitých úkolů každého vyspělého regionu. Mezi bezpečností a atraktivitou lze předpokládat jisté souvislosti. Region, jehož obyvatelé a ekonomické činnosti nejsou ohrožovány a nejsou vystavovány omezením a úbytkům bohatství kvůli vyšším rizikům, může být do jisté míry vnímán jako atraktivnější.

V návaznosti na výše řečené, je cílem práce posoudit, zda lze bezpečnostní situaci v regionech považovat za významnou determinantu atraktivity pro obyvatelstvo a investory a lze ji tak vnímat jako podstatný rozvojový impulz, nebo zda je faktor bezpečnosti pro alokaci ekonomických aktivit spíše podružný.

V souvislosti s uvedeným cílem práce se nabízejí tyto výzkumné otázky:

- 1) Které typy ukazatelů atraktivity více ovlivňují ukazatele bezpečnosti?
- 2) V jakém vztahu je úroveň atraktivity s úrovní bezpečnosti napříč regiony?

Na základě výše uvedených výzkumných otázek ověřuje tato práce následující hypotézy:

- H_1 – ukazatele bezpečnosti vykazují více vztahů s ekonomickými ukazateli atraktivity než s demografickými ukazateli atraktivity,
- H_2 – úroveň atraktivity souvisí v regionech s úrovní bezpečnosti.

V rámci řešení stanoveného problému upne práce svoji pozornost na regiony České republiky. Práce přibližuje legislativní rámec, z něhož bezpečnost České republiky vychází. Popisuje proces zajištění bezpečnosti na území státu a v dílčích regionech a fungování jednotlivých aktérů, kteří se na zajišťování bezpečnosti podílí. Dále práce popisuje teoretická východiska atraktivity a způsoby jejího hodnocení. Důležitým prvkem zvyšování atraktivity regionu, tedy regionálního rozvoje je i regionální politika. Práce se dále věnuje analýze vývoje stavu bezpečnosti a atraktivity v krajích České republiky.

První kapitola se zabývá vymezením teoretických východisek regionálního rozvoje a atraktivity regionu. Jsou zde přiblíženy způsoby hodnocení atraktivity regionu, regionální rozvoj a regionální politika. Dále jsou zde definovány vybrané ukazatele atraktivity, které jsou dále analyzovány.

Druhá kapitola je věnována bezpečnosti a její organizaci v regionech České republiky. Je zde pojednáno o způsobech zajišťování bezpečnosti v České republice a o aktérech, kteří se na zajišťování bezpečnosti podílí. Dále jsou zde definovány vybrané ukazatele bezpečnosti, které jsou dále analyzovány.

Poslední kapitola se zabývá analýzou vybraných ukazatelů bezpečnosti a atraktivity. V této kapitole jsou sledovány vývojové tendence těchto ukazatelů, vzájemné souvislosti mezi nimi a jsou zde provedeny korelační analýzy jednotlivých ukazatelů bezpečnosti a atraktivity.

Mezi použité metody výzkumu patří především rešerše odborné literatury a internetových zdrojů, které se dané problematice týkají. Dále jsou použity metody deskripce, analýzy a komparace. Analýza a komparace jsou realizovány především pomocí tabulek a kartogramů. Hlavními zdroji kvantitativních dat jsou Český statistický úřad, Česká národní banka a Statistické ročenky Hasičského záchranného sboru České republiky.

1 VÝCHODISKA REGIONÁLNÍHO ROZVOJE

A ATRAKTIVITY REGIONU

V této kapitole budou vysvětleny významné pojmy související s problematikou regionálního rozvoje a atraktivity regionu. Podkapitola o regionech obsahuje kromě obecného pojetí pojmu region i mezinárodní klasifikaci územních statistických jednotek NUTS, informace o krajích ČR a část věnovanou regionálnímu rozvoji, který je důležitým aspektem pro zvyšování atraktivity a bezpečnosti regionu.

Další podkapitola je pak věnována samotné atraktivitě regionu. Je zde definován pojem atraktivita a jsou zde vymezeny i vybrané ukazatele atraktivity, které budou také dále analyzovány v rámci této diplomové práce.

1.1 Vymezení regionu

„Obecně se region definuje jako více či méně ohraničená územní jednotka, která se díky své jednotnosti, uniformitě či shodnosti znaků nebo určitému organizačnímu principu liší od jiných územních jednotek.“ (Chromý, 2009: 4)

Pod pojmem region jsou chápána území různého druhu, která se liší podle svých charakteristik. Obecně lze regiony rozlišit na: (Maier et. al., 2012)

- a) **Fyzické** – regiony vytvářené územím se stejnými nebo podobnými přírodními podmínkami a vymezené přirozenými bariérami nebo rozhraními, jako jsou např. pohoří, pobřeží moře, velkých vodních toků či jezer apod.
- b) **Administrativně správní** – s pevně vymezenými hranicemi
- c) **Funkční** – území, které v nějakém ohledu funguje jako jeden celek, namísto pevných hranic bývá funkční region vymezen spíše přechodovými rozhraními

Jako region mohou být označována různě velká území: regionem je nazýváno území střední Evropy, jeden či více krajů v ČR jsou nazývány region soudržnosti, samotné kraje mohou být také nazývány regiony, stejně tak jako mikroregiony jsou i menší oblasti, například území obcí s rozšířenou působností nebo území dobrovolných svazků obcí. (Maier et al., 2012)

Regionem je tedy vždy nějaké území, které je od ostatních území něčím odlišné. Mezi tyto odlišnosti lze zařadit hranice, jazyky, nářečí, přírodní podmínky, kulturní zvyky, náboženství apod. Jelikož pod pojmem region může být chápáno různě velké území, je vhodné využívat klasifikace, pomocí kterých lze jednotlivé velikosti regionu definovat. Klasifikací platící pro státy EU je klasifikace územních statistických jednotek NUTS, která je popsána v následující podkapitole.

Klasifikace jednotek NUTS

Klasifikace NUTS (La Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques) byla zavedena Statistickým úřadem Evropských společenství (Eurostat) ve spolupráci s ostatními orgány EU pro potřeby klasifikování jednotné unifikované struktury územních jednotek. Konstrukce klasifikace vychází z jednotných metodických principů Eurostatu s přihlédnutím k administrativnímu uspořádání konkrétního státu. (Národní ústav odborného vzdělávání, 2008)

Rozdělení územních jednotek do jednotlivých kategorií NUTS má hierarchicky orientovanou strukturu od shora-dolů, tj. největší jednotky mají označení NUTS 0 a nejmenší NUTS III. Existují také oficiální doporučení jak velké (co do obyvatelstva) by měly regiony na jednotlivých úrovních být. Tato doporučení jsou znázorněna v tabulce č. 1:

Tabulka č. 1 – Úrovně regionálního členění území podle počtu obyvatel

Úroveň	Doporučený min. počet obyvatel	Doporučený max. počet obyvatel
NUTS I	3 000 000	7 000 000
NUTS II	800 000	3 000 000
NUTS III	150 000	800 000

Zdroj: vlastní zpracování podle Euroskop.cz (2012)

Počátkem roku 2000 vstoupila v ČR v platnost klasifikace územních statistických jednotek CZ-NUTS, která zavedla systém klasifikace územních statistických jednotek používaný v zemích Evropské unie. Vešla tak v platnost společně s nově vzniklým územně správním uspořádáním ČR na čtrnáct krajů. Od 1. ledna 2008 popisuje klasifikace **CZ-NUTS** územní struktury pouze do úrovně krajů. Pro územní jednotky nižší než kraj existuje systém **LAU** (Local Administrative Units), jehož cílem je podchytit územní jednotky regionálního charakteru. Oba statistické systémy jsou vzájemně propojeny vazbami. (Národní ústav odborného vzdělávání, 2008)

Rozdělení územních jednotek NUTS a LAU v ČR je znázorněno v následující tabulce č. 2:

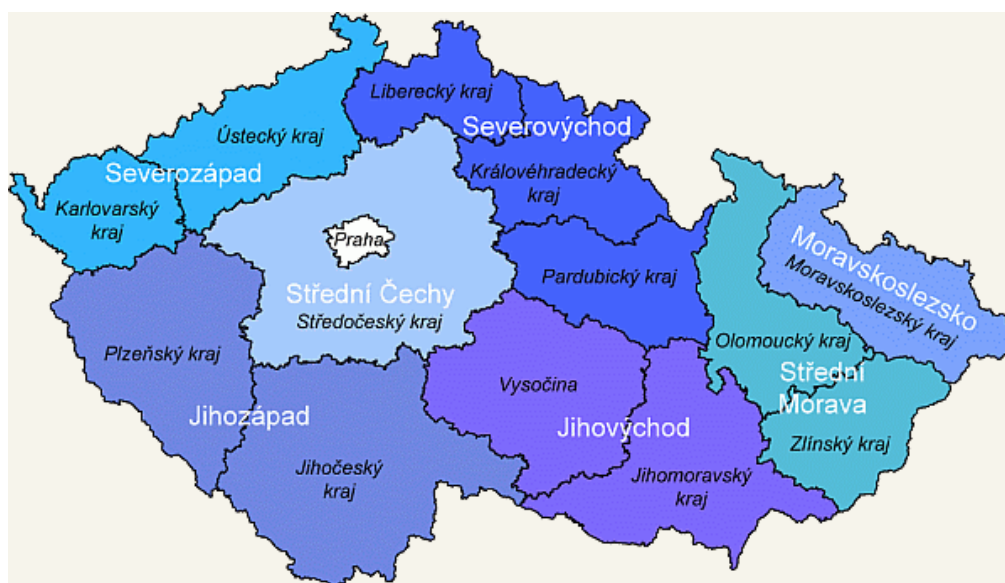
Tabulka č. 2 – Rozdělení územních jednotek NUTS a LAU v ČR (k 1.1.2017)

NUTS	Územní jednotka	Počet jednotek
NUTS 0	stát	1
NUTS I	území	1
NUTS II	oblast	8
NUTS III	kraj	14
LAU		
LAU I	okresy	76
LAU II	obce	6258

Zdroj: vlastní zpracování podle ČSÚ (2017)

V ČR kategorie NUTS 0 a NUTS I znamenají obě shodně celé území ČR. Ve větších zemích EU, jako například v Německu či ve Francii, je označení NUTS I přiděleno samosprávným územím, kterými jsou v případě Německa spolkové země (Bavorsko, Sasko,...) a v případě Francie její regiony (Alsasko, Lotrinsko,...).

Regiony NUTS II, tzv. regiony soudržnosti jsou v ČR hlavní úrovní realizace regionální politiky Evropské unie, tudíž se na této úrovni sleduje celá řada klíčových rozvojových ukazatelů, mimo jiné i ukazatel HDP/obyvatele, na základě kterého jsou prostředky ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti jednotlivým regionům alokovány. Mezi regiony soudržnosti v ČR patří Praha, Střední Čechy, Severozápad, Jihozápad, Severovýchod, Jihovýchod, Střední Morava a Moravskoslezsko viz obrázek č. 1. (Euroskop.cz, 2012)

Obr. č. 1 – Mapa rozdělení NUTS II v ČR

Zdroj: Euroskop.cz (2012)

Regiony úrovně NUTS II jsou na území ČR spíše formálními jednotkami, které slouží primárně pro výše uvedené čerpaní finančních prostředků z fondů Evropské unie. Na této úrovni neexistuje samospráva, ani jiná forma výkonu moci. Územní samosprávu vykonávají v ČR na úrovni NUTS III až kraje. Krajům ČR tak bude věnována následující podkapitola.

1.1.1 Kraje ČR

Jak je již uvedeno v podkapitole 1.1, ČR se dělí na čtrnáct samosprávných celků, tedy krajů. Rozdělení krajů odpovídá mezinárodní klasifikaci územních statistických jednotek stupni NUTS III. Mezi kraje ČR se řadí Praha, Středočeský kraj, Ústecký kraj, Karlovarský kraj, Plzeňský kraj, Jihočeský kraj, Liberecký kraj, Královohradecký kraj, Pardubický kraj, Kraj Vysočina, Jihomoravský kraj, Olomoucký kraj, Zlínský kraj a Moravskoslezský kraj.

Kraje ČR budou předmětem hodnocení a analýz vybraných ukazatelů bezpečnosti a atraktivity v rámci této diplomové práce. Opodstatnění této volby je především z důvodu dobré dostupnosti dat důležitých pro analýzu, dále jsou pak kraje v ČR vyššími samosprávnými celky v ČR, každý kraj má krajský úřad, vyjma Prahy, kde je jím Magistrát hlavního města Prahy a na jejich úrovni je také vykonávána regionální politika. (Asociace krajů ČR, 2013)

V níže uvedené tabulce č. 3 jsou uvedeny vybrané základní údaje o krajích v ČR. Údaje o počtu obyvatel a rozloze jednotlivých krajů slouží pro výpočet hustoty zalidnění jednotlivých krajů. Tyto údaje jsou také nezbytné pro relativizaci ukazatelů, aby bylo možné kraje mezi sebou srovnávat. Hustota zalidnění vypovídá jednak o přítomnosti velkých měst v těchto krajích, ale i o jisté míře atraktivity daného kraje.

Největším krajem ČR je kraj Středočeský s rozlohou 11 015 km², následovaný krajem Jihočeským s rozlohou 10 057 km² a krajem Plzeňským 7 561 km². Nejmenším krajem ČR je pak hlavní město Praha s rozlohou 496 km².

Nejmenším, avšak nejlidnatějším krajem je hlavní město Praha (1 286 399 obyv.), následována krajem Středočeským (1 274 633) a krajem Moravskoslezským (1 236 028). Nejméně obyvatel žije v Karlovarském kraji (310 245).

Krajem s nejvyšší hustotou zalidnění je hlavní město Praha (2 593,55 obyv./km²), se značným odstupem je následována krajem Moravskoslezským (227,76 obyv./km²) a krajem Jihomoravským (162,58 obyv./km²). Toto pořadí reflektuje především zastoupení třech největších měst ČR v těchto krajích. Nejnižší hustota zalidnění je pak v kraji Jihočeském a to pouze 63,38 obyv./km².

Tabulka č. 3 – Hustota zalidnění v krajích ČR (k 1.1.2017)

Pořadí	Kraj	Počet obyvatel	Rozloha kraje km ²	Hustota zalidnění na km ²
1.	Praha	1 286 399	496	2593,55
2.	Moravskoslezský	1 236 028	5 427	227,76
3.	Jihomoravský	1 169 788	7 195	162,58
4.	Ústecký	830 371	5 335	155,65
5.	Zlínský	590 459	3 964	148,96
6.	Liberecký	439 262	3 163	138,88
7.	Olomoucký	639 946	5 267	121,50
8.	Královehradecký	555 683	4 759	116,76
9.	Středočeský	1 274 633	11 015	115,72
10.	Pardubický	505 285	4 519	111,81
11.	Karlovarský	310 245	3 314	93,62
12.	Plzeňský	574 694	7 561	76,01
13.	Vysočina	512 727	6 796	75,45
14.	Jihočeský	637 460	10 057	63,38

Zdroj: vlastní zpracování podle ČSÚ (2017)

Snahou všech krajů ČR je pochopitelně zvyšovat svou atraktivitu a zlepšovat podmínky pro život, jinými slovy, rozvíjet se. Následující podkapitola je tak věnována regionálnímu rozvoji.

1.2 Regionální rozvoj

Regionální rozvoj je komplexem procesů, které probíhají uvnitř regionů a které se týkají pozitivních ekonomických, sociálních, environmentálních a jiných proměn regionu. Rozvoj bývá často zjednodušován a zaměřován za růst. Zatímco regionální růst je chápán jako zvýšení celkového produktu regionu v daném časovém období, regionální rozvoj je oproti tomu představován celým komplexem procesů, které probíhají uvnitř regionu. (Regionální rozvoj – Metodická podpora regionálního rozvoje, 2018)

McCann (2013) tvrdí, že procesy regionálního rozvoje mohou mít v sociální oblasti stejně tak důležitou roli jako v ekonomické dimenzi.

Půček a Ochrana (2009) formulují rozvoj území jako „*soubor a synergii činností, aktivit a investic vykonávaných v daném území všemi aktéry (tedy veřejnou správou, podnikatelským sektorem, neziskovým sektorem), přičemž je usilováno o vyvážený vztah podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území*“.

Regionální rozvoj je chápán jako rozvoj území samotného i jako činnost, kterou vykonávají v území představitelé veřejné správy, aby podpořili rozvoj území. Smyslem rozvoje regionu je tedy zlepšování podmínek v regionu tak, aby se udržoval či rostl blahobyt jeho obyvatel. Obecným kritériem, jak nasměrovat úsilí o podporu regionálního rozvoje, je dlouhodobá udržitelnost, která se týká jak hospodářského rozvoje, spojeného s růstem konkurenceschopnosti, tak i k šetrnému přístupu k životnímu prostředí, bez zbytečného plýtvání zdroji v regionu. (Maier et al., 2012)

Obecně lze rozvoj označit jako „*proces pozitivních změn, obvykle jde o zlepšení kvantitativních (extenzivní rozvoj), ale zejména kvalitativních (intenzivní rozvoj) charakteristik dané oblasti (nejčastěji přírodní a sociálně-ekonomické oblasti). Je ale nutné odlišit od sebe posouzení toho, jak se zlepšilo naplnění kvantitativních charakteristik (délka vybudovaných komunikací, vybudování ubytovacích kapacit apod.), od toho, jakých cílů (dopadů) mělo být dosaženo realizací jednotlivých aktivit (zlepšení dopravní dostupnosti – zrychlení dopravy, usnadnění dojížděky za prací, zajištění průjezdnosti pro různé typy vozidel; zkvalitnění podmínek pro rozvoj cestovního ruchu – zkvalitnění poskytovaných služeb, zajištění potřebné infrastruktury cestovního ruchu, prodloužení doby pobytu hostů atd.)*.“ (Sucháček, 2005:38)

Dostupné definice regionálního rozvoje se ve svých zněních prakticky shodují. Regionální rozvoj označují jako soubor aktivit a činností vedoucích k celkovému zlepšení charakteristik v oblastech ekonomických, sociálních či environmentálních. Regionální rozvoj dnes tvoří nedílnou součást strategických plánů krajů, měst a obcí. Jelikož stejně, jako jde kupředu doba, jdou kupředu i potřeby obyvatel žijících v regionech a vzniká tak potřeba neustále zlepšovat podmínky pro život obyvatel v regionech a zvelebovat krajinu kolem sebe. Toto zlepšování vede nejen ke spokojenějšímu obyvatelstvu, které v regionech žije, ale působí kladně i na cestovní ruch.

Tyto snahy jsou obvykle realizovány prostřednictvím řady činností a intervencí, souhrnně označovaných jako regionální politika.

Regionální politika

Regionální politika se snaží ovlivnit aktivity v území, především hospodářské nebo s hospodářstvím související, tak aby docházelo k žádoucímu rozvoji území. Konečným cílem je zajistit rovnovážný rozvoj regionů. Regionální politika může být předmětem činnosti centrální vlády anebo regionální správy (v ČR kraje). (Maier et al., 2012)

Regionální politika je v evropském kontextu obvykle chápána jako „*činnost, jejímž úkolem je přispívat ke snižování rozdílů mezi úrovněmi rozvoje jednotlivých regionů a k zabezpečení jejich harmonického rozvoje.*“ (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2002:20)

„*Regionální politika představuje všechny veřejné intervence vedoucí ke zlepšení geografického rozdělení ekonomických činností, respektive se pokouší napravit určité prostorové důsledky volné tržní ekonomiky ve smyslu dosažení dvou vzájemně závislých cílů: ekonomického růstu a zlepšení sociálního rozdělení ekonomických efektů.*“ (Vanhove, Klaassen, 1980:14)

Regionální politika může být definována jako „*součást státní politiky, ovlivňující rozmístění hlavních ekonomických zdrojů a aktivit na celém území státu nebo v jeho části. Zahrnuje opatření napomáhající jak růstu stupně ekonomické aktivity v území, kde je vysoká nezaměstnanost a malé naděje na přirozený ekonomický růst, tak na druhé straně opatření sloužící kontrole ekonomických aktivit v územích s nadměrným růstem*“ (Goodall, 1897)

Značně pragmatický přístup k regionální politice formulují Taylor a Wren (1997: 9), dle nichž lze regionální politiku vymežit na základě množství a rozdělení výdajů mezi jednotlivé typy nástrojů regionální politiky.

Regionální politika je tak nezbytnou součástí a prostředkem k realizaci regionálního rozvoje na daném území. Jak už název regionální politika napovídá, jedná se o činnost, která je vykonávána na úrovni orgánů vlády, především pak na úrovni orgánů územní samosprávy, kde se regionální politika snaže prosazuje a vykonává. Lze tedy říci, že regionální politika se vykonává hierarchicky od zdola nahoru.

Jak již bylo řečeno, snahou regionální politiky, potažmo regionálního rozvoje je především zvyšování atraktivity daného území. Problematika atraktivity regionu je přiblížena v následující podkapitole.

1.3 Atraktivita regionu

Pojem atraktivita regionu znamená pro různé skupiny lidí vždy něco jiného. Pro obyvatele znamená atraktivita „chut“ v regionu žít a ne se stěhovat pryč, pro návštěvníky důvod, proč do regionu zavítat a utrácet své peníze a pro firmy důvody pro investování kapitálu a s nimi související rozvíjení ekonomické aktivity. Jelikož se ale jednotlivé faktory pro obyvatele a firmy liší, je potřeba se jim věnovat z pohledu firem a z pohledu obyvatel zvlášť (Maier et al., 2012:177-178):

Významné faktory pro investory:

- Množství a kvalita lidských zdrojů – cena, dostupnost a kvalita pracovní síly
- Dostupnost pozemků a budov pro umístování investic
- Připravenost a dostupnost infrastruktur – zejména dopravní infrastruktura
- Dostupnost a kvalita dodavatelů a odběratelů – potenciál firem pro navázání vztahů

Významné faktory pro obyvatele:

- Pracovní místa a jejich dostupnost, včetně výše mezd
- Bydlení a jeho dostupnost
- Příležitosti k volnočasovým aktivitám – kultura, sport, rekreace
- Veřejné služby – veřejná doprava, školství, sociální služby

Jiný pohled na problematiku atraktivity regionu nabízí Serrano (2003), který říká, že důležitým aspektem pro zvyšování atraktivity regionu jsou pravomoci místních orgánů zabývajících se přímými investicemi. Úsilí těchto orgánů by podle něho mělo být: *„znovu objevit nebo přepracovat města a regiony ve smyslu svých zdrojů a institucí tak, aby získaly lepší ekonomické podmínky pro své občany.“*

Clark (2000) popisuje potřebu vytvářet atraktivní města a regiony nejen pro firmy, ale také pro obyvatele, protože lidské zdroje jsou důležitým faktorem pro společnost. Tvrdí, že strategie městské přitažlivosti musí být politiky zaměřena na zvýšení kvality života obyvatel a zlepšení místní ekonomiky.

Někteří autoři se na problematiku atraktivity regionu dívají spíše z pohledu cestovního ruchu, tedy atraktivity pro návštěvníky, jejich vyžití během pobytu (kultura, přírodní úkazy, památky apod.)

Například autoři studie Atraktivita a konkurenceschopnost turistických destinací na příkladu regionů jižní Itálie (Cracolici, Nijkamp, 2008:338) hovoří o turistické destinaci jako o „*dodavatelí prostorové turistické atraktivity*.“

Formica (2006:425) definuje turistickou atraktivitu jako „*vzájemnou souvislost mezi nabídkou a poptávkou, která závisí na vztahu mezi dostupností stávajících atrakcí a vnímaným významem takových atrakcí*.“ Atraktivita je podle něho odvozena z modelu gravitace, kdy na sebe působí vnitřní síla (nabídka) ze strany daného regionu a vnější síla (poptávka) ze strany návštěvníků a naopak z pohledu zpětné vazby od návštěvníků.

Výše uvedené definice lze rozdělit na dvě základní kategorie. Jedna kategorie utváří komplexnější a dlouhodobější pohled na problematiku atraktivity regionu, a to z pohledu dvou relevantních subjektů – potenciálních investorů, kteří zvažují umístění své investice a obyvatel, kteří uvažují o místě svého trvalého bydliště a ne jen několikadenního pobytu.

Druhá kategorie přináší pohled na atraktivitu spíše z pohledu návštěvníků, kteří hledají pro své pobyty a dovolené odpovídající vyžití a vybírají si lokalitu z hlediska dostupných služeb, atrakcí, památek apod.

První kategorie tak představuje vhodnější pohled na problematiku atraktivity regionu zkoumanou v této diplomové práci a je z ní vycházeno při výběru vhodných ukazatelů atraktivity regionu, které jsou definovány v následující podkapitole.

1.3.1 Vybrané ukazatele atraktivity

Ukazatelů atraktivity regionu existuje celá řada. Může se například jednat o růst počtu obyvatel, počet turistů, kteří do regionů zavítají, míru nezaměstnanosti, ekonomickou výkonnost daného regionu, kvalitu životního prostředí, kulturní a sportovní vyžití pro obyvatele atd.

Výběr ukazatelů atraktivity probíhal v souladu s definovaným cílem této diplomové práce („*atraktivitu regionu, projevovanou zejména v kontextu alokace výrobních faktorů a ekonomické výkonnosti*“), definic atraktivity v předchozí podkapitole, zejména pak definic Serrana, Clarka a Maiera, kteří staví atraktivitu regionu na přímých investicích, zlepšování ekonomických podmínek pro obyvatele a lidských zdrojích. Neopomenutelným faktorem výběru ukazatelů je samozřejmě i relevantnost pro možné investory a obyvatele.

V souladu s výše uvedenými požadavky, byly pro potřeby analýzy vybrány ukazatele hrubého domácího produktu jednotlivých regionů, jakožto základním ukazatelem pro investory značící výkonnost lokální ekonomiky, s tím související ukazatel přímých zahraničních investic jdoucích do konkrétních regionů, ukazatel výše průměrných mezd důležitý pro obyvatele, ukazatel migračního salda a přirozeného přírůstku. Základní popis těchto ukazatelů a jejich vazby na atraktivitu jsou předmětem následujícího textu.

Hrubý domácí produkt

Výše hrubého domácího produktu (HDP) daného regionu poskytuje jasný obraz o ekonomickém potenciálu daného regionu, který je důležitým aspektem při rozhodování investorů, kam budou soustřeďovat své prostředky. Jinými slovy je HDP navázán na stupeň dosaženého rozvoje a trendy s ním související, jakož i projevem atraktivity daného regionu. Přepočet HDP na obyvatele lze pak částečně využít i k měření životní úrovně obyvatelstva.

HDP je základním národohospodářským ukazatelem, který se používá se pro stanovení výkonnosti ekonomiky a vyjadřuje se v peněžních jednotkách. Je to suma celkové hodnoty statků a služeb nově vytvořených v daném období (obvykle jeden rok) na určitém území. Jedná se o součet korunové hodnoty spotřeby, investic, vládních nákupů a čistých vývozů.

Měření HDP je založeno na systému národních účtů, které jsou obvykle zpracovávány jednotně podle metodiky Organizace spojených národů (OSN). To také umožňuje kromě analýzy i mezinárodní srovnávání jednotlivých zemí. Zjednodušeně se jedná o pět účtů: podnikový, domácností, státu, styku s cizinou a kapitálový účet. V rámci každého účtu se vlastně srovnávají vstupy a výstupy, resp. příjmy a výdaje. (Finance.cz, 2017)

Přímé zahraniční investice

Příliv přímých zahraničních investic (PZI) v mnohém vypovídá o zdraví hostitelské ekonomiky a udržitelnosti jejích fundamentů, je indikátorem vnější ekonomické důvěry v domácí podnikatelské prostředí. Důvody lokalizace PZI se liší a mnohdy se postupem času mění. V případě ČR se nejčastěji uvádějí jako motivy vstupu PZI relativně levná a kvalifikovaná pracovní síla, stabilní ekonomické a politické prostředí, výhodná geografická poloha, možnost proniknout současně na domácí i evropský trh, investiční pobídky aj.

Ačkoli se často zmiňují především pozitiva přítomnosti PZI v ekonomice, dochází s tím, jak se životní cyklus PZI dostává do dalších fází, také k projevům jejich negativ. Hostitelská ekonomika může z PZI benefitovat prostřednictvím nedluhového financování investičních aktivit, zvýšené tvorby pracovních míst, zvýšení exportního výkonu, zvýšení produktivity práce.

Naopak rizika PZI mohou spočívat ve vzniku duální ekonomiky, nadměrného prohloubení deficitu bilance výnosů běžného účtu platební bilance. Na trhu práce může docházet ke zvyšování nezaměstnanosti v důsledku restrukturalizace hospodářství. (ČSÚ, 2008)

PZI jsou dle doporučení Evropské centrální banky (2004:54) definovány následovně: *„Přímé investice představují druh mezinárodních investic, který odráží cíl subjektu, jenž je rezidentem v jedné ekonomice, získat trvalý podíl na podniku, jenž je rezidentem v jiné ekonomice. V souladu s mezinárodními standardy se pro odvození vztahu přímé zahraniční investice v ČR a jejich regionální diferenciaci, tedy trvalého podílu v případě platební bilance Eurozóny či investiční pozice Eurozóny vůči zahraničí, používá „kritérium vlastnictví 10 % podílu“. Podle tohoto kritéria může vztah přímé investice existovat mezi řadou spřízněných podniků bez ohledu na to, zda spojení zahrnuje jeden řetězec či několik řetězců“.*

Průměrná hrubá mzda

Výše průměrné hrubé mzdy determinuje potenciální spotřebu obyvatelstva v daných regionech, čímž přispívá k růstu HDP regionu a růstu jeho konkurenceschopnosti. Růst a konkurenceschopnost nepochybně vede i ke zvýšení jeho atraktivity pro obyvatele a možné investory.

Průměrná hrubá měsíční mzda představuje podíl mezd bez ostatních osobních nákladů připadající na jednoho zaměstnance evidenčního počtu za měsíc. Do mezd se zahrnují základní mzdy a platy, příplatky a doplatky ke mzdě nebo platu, prémie a odměny, náhrady mezd a platů, odměny za pracovní pohotovost a jiné složky mzdy nebo platu, které byly v daném období zaměstnancům zúčtovány k výplatě. Jedná se o hrubé mzdy, tj. před snížením o pojistné na všeobecné zdravotní pojištění a sociální zabezpečení, zálohové splátky daně z příjmů fyzických osob a další zákonné nebo se zaměstnancem dohodnuté srážky. (Peníze.cz, 2007)

Migrační saldo

Lidé migrují z místa svého narození z několika možných důvodů. Tyto důvody lze rozdělit do dvou základních skupin a to na základě negativních nebo pozitivních skutečností. Mezi negativní zkušenosti lze zařadit například ozbrojené konflikty, náboženské důvody, politickou nestabilitu či sociální nerovnosti. V rámci regionů ČR se však spíše jedná o ty pozitivní skutečnosti, kam lze zařadit vysokou životní úroveň, migraci za práci, za rodinou nebo za možností vzdělání, kdy mladí lidé studují v jiném regionu a po ukončení studia si najdou práci a usadí se zde. Ukazatel migračního salda značně vypovídá o stupni atraktivity daného regionu pro obyvatelstvo.

Migrační saldo nebo také čistá migrace je rozdíl mezi počtem přistěhovalých a vystěhovalých na sledovaném území za sledovaný časový interval (zpravidla jeden rok). Společně s přirozeným přírůstkem je základním údajem pro bilance obyvatelstva sledovaného území. Převažuje-li počet přistěhovalých do územní jednotky nad počtem vystěhovalých, jde o pozitivní migrační saldo, tedy migrační růst (zisk). Je-li naopak počet vystěhovalých vyšší než počet přistěhovalých, jde o negativní migrační saldo, tedy migrační úbytek (ztrátu). (ČSÚ, 2016)

Přirozený přírůstek obyvatelstva

Jak již bylo řečeno, přirozený přírůstek obyvatelstva je spolu s ukazatelem migračního salda důležitým ukazatelem bilance obyvatelstva sledovaného území. Pokud je region atraktivní, lze předpokládat, že se do něj budou přesouvat ekonomicky aktivní, zvláště pak mladí lidé, kteří zakládají rodiny, čili obyvatel přibývá. Naopak z neatraktivních regionů mladí lidé odcházejí, rodí se v nich méně dětí, populace stárne a obyvatel v nich ubývá. Z hlediska rozvoje regionu je úbytek obyvatelstva nežádoucím jevem. Úbytek ekonomicky aktivních obyvatel vede ke snížení HDP daného regionu a tím pádem ke snížení atraktivity pro potenciální investory.

Přirozený přírůstek obyvatelstva znamená rozdíl mezi počtem živě narozených dětí ve sledovaném období a celkovým počtem zemřelých osob v témže období. Pokud je počet živě narozených dětí menší než počet zemřelých, nabývá přirozený přírůstek záporné hodnoty (přirozený úbytek obyvatelstva). (ČSÚ, 2016)

Druhým důležitým faktorem regionální rozvoje je vedle jeho atraktivity samozřejmě i jeho bezpečnost a bezpečnost lidí v něm žijících. Bezpečnosti tak bude věnována následující kapitola.

2 BEZPEČNOST A JEJÍ ORGANIZACE V REGIONECH ČR

V této kapitole uvádějící do problematiky bezpečnosti je zahrnuto obecné vymezení samotného pojmu bezpečnost, vymezení vybraných aktérů bezpečnosti na území ČR a vybraných ukazatelů bezpečnosti, které budou dále analyzovány.

Termín bezpečnost vychází z latinského slova *securitas*, což v překladu znamená stav jistoty. Dle českého významu slova vychází bezpečnost ze slov „bez péče“, bez starostí, bez problémů či mimo nebezpečí. (Balabán, Pernica, 2015)

Bezpečnost lze vymezit jako: *„stav, kdy jsou na nejnižší možnou míru eliminovány hrozby pro objekt (zpravidla národní stát, popř. i mezinárodní organizaci) a jeho zájmy a tento objekt je k eliminaci stávajících i potenciálních hrozeb efektivně vybaven a ochoten při ní spolupracovat.“* (Zeman, 2002:13)

Bezpečnost je synonymem pro přežití, čili zachování existence. Tato situace nastává, jestliže je určité téma vnímáno jako existenční hrozba pro daný objekt (obvykle stát, definovaný vládou, teritoriem a obyvatelstvem). (Buzan, Waever, de Wilde, 2005)

Pojem bezpečnost bývá užíván ve dvou základních významech. V prvním lze bezpečnost považovat za obecný atribut, znak nebo kritérium, které může nabývat různých hodnot od nuly až po relativní úplnost, nikdy však není absolutní. Druhý význam vysvětluje bezpečnost jako funkční sféru, jedná se o vědomou a řízenou činnost konkrétními subjekty a institucemi zajišťující bezpečnost. (Kraftová et al., 2016)

Další možností interpretace pojmu bezpečnost je její možné rozdělení na bezpečnost vnitřní a bezpečnost vnější.

„Vnitřní bezpečnost je stav, kdy jsou na nejnižší možnou míru eliminovány hrozby ohrožující objekt (zpravidla národní stát, popř. mezinárodní organizaci) a jeho zájmy akcemi zevnitř a tento objekt je k eliminaci stávajících i potenciálních vnitřních hrozeb efektivně vybaven a k ní ochoten. Hrozby demokratickému národnímu státu i jeho opatření proti nim se přitom týkají ohrožování demokratického politického systému od extremistů, sociálního systému od masové kriminality, hospodářství od korupce a ekonomické kriminality a sociálního, hospodářského a politického systému celkově od organizovaného zločinu.“ (Zeman, 2002:17)

Vnější bezpečnost byla donedávna chápána především ve vztahu k vojenským hrozbám. S postupem času se objevily i další, nevojenské faktory. Mezi tyto faktory lze zařadit provázanost ekonomik, ekologické havárie či zahraniční ozbrojené konflikty s možnými dopady např. uprchlická krize.

Vnější bezpečnost lze tedy pojmenovat jako „stav, kdy jsou na nejnižší možnou míru eliminovány hrozby zvnějšku pro objekt (zpravidla národní stát, popř. mezinárodní organizaci) a jeho zájmy a tento objekt je k eliminaci stávajících i potenciálních vnějších hrozeb efektivně vybaven a ochoten.“ (Zeman, 2002:18)

Vzhledem k tématu této diplomové práce je ale důležitější, jak je bezpečnost zajišťována na úrovni jednotlivých regionů. Regiony, přesněji kraje, představují spolu s obcemi územní jednotky, na jejichž území je v zájmu zajištění jejich rozvoje potřeba udržovat veřejný pořádek a bezpečnost. Při výkonu veřejné správy v souvislosti se zajišťováním bezpečnosti svých občanů a dalších osob nacházejících se na jeho území je charakteristické, že stát přenáší část svých úkolů na obce a kraje, které potom vykonávají na daném území státní správu v tzv. přenesené působnosti. (Vičar, 2015)

Na úrovni krajů a určených obcí jako koordinační orgány pro nekrizovou bezpečnostní problematiku i přípravu na krizové situace a jejich řešení působí bezpečnostní rady krajů a bezpečnostní rady obcí. Pracovním orgánem hejtmana nebo starosty k řešení krizových situací jsou u krajů krizové štáby krajů a u obcí krizové štáby obcí. Vedle oddělení, resp. odborů, krizového řízení krajských úřadů se organizačně a metodicky bezpečnostní problematikou, včetně připravenosti kraje na krizové situace, zabývají i odloučené (decentralizované) územní části ústředních správních úřadů. Např. v rámci resortu Ministerstva vnitra působí hasičské záchranné sbory krajů (dále jen „HZS krajů“) a Policie ČR – správy krajů. (Souček, 2009)

V rámci Ministerstva obrany ČR působí v oblasti příprav k obraně na daném území Krajské vojenské velitelství. To koordinuje na území kraje přípravu subjektů k obraně státu a zajišťuje spolupráci územních institucí a osob s Ministerstvem obrany ČR a jednotkami Armády ČR. (Souček, 2009)

V souvislosti s uvedenými definicemi, kde se objevují pojmy jako krize, krizová situace a mimořádná událost, je nutné tyto pojmy dále přiblížit a uvést, jak s bezpečností souvisí, resp. objasnit úzkou propojenost těchto pojmů s problematikou bezpečnosti.

Mimořádná událost znamená škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací. (HZS MSK, 2011)

Krizová situace je podle zákona o integrovaném záchranném systému mimořádná událost, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu (dále jen krizový stav). Krizové situace se dělí na dva základní typy a to na přírodní a antropogenní. Mezi přírodní řadíme např. živelní pohromy a hromadné nákazy. Pod antropogenními situacemi nalezneme provozní havárie a havárie spojené s infrastrukturou, společenské, sociální a ekonomické krize. (HZS MSK, 2011)

Bezpečnost můžeme tedy označit za základní předpoklad zachování suverenity daného regionu (stát, kraj, obec) a kýžený cílový stav, kterého se snaží tyto regiony dosáhnout. S měnícími se hrozbami je však potřeba neustále být na pozoru, zlepšovat bezpečnostní strategie a zdokonalovat prostředky, které naši bezpečnost zajišťují.

V následující podkapitole budou přiblížena legislativní východiska týkající se bezpečnosti a krizového řízení a činnost vybraných aktérů bezpečnosti na území ČR.

2.1 Legislativa a aktéři bezpečnosti

Bezpečnost je obecně legislativou řešena v několika různých oblastech. Jedná se například o oblast práce, veřejného zdraví, sociální bezpečnosti, komunikace či potravinové bezpečnosti.

Relevantní legislativou z pohledu bezpečnosti jako determinanty atraktivity regionu a krizového řízení jsou především následující zákony. (Procházková, 2006)

- Zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky říká, že bezpečnost v ČR: *„zajišťují ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory a havarijní služby, státní orgány, orgány územních samosprávných celků a právnické a fyzické osoby jsou povinny se podílet na zajišťování bezpečnosti České republiky.“*

- Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně pozdějších předpisů upravuje práva a povinnosti při mimořádných událostech, které vyžadují spolupráci více složek. Za důležité lze považovat, že integrovaný záchranný systém představuje pouze koordinaci postupu jeho složek, takže nezasahuje do jejich postavení či působnosti. Jedná se pouze o vymezení pravidel pro společný zásah těchto složek, které po skončení záchranných a likvidačních prací nadále vykonávají svou základní činnost.
- Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů upravuje situace, kdy rozsah mimořádných událostí je tak velký, že běžná činnost správních úřadů a složek IZS nepostačuje na jeho likvidaci. V tomto případě hovoříme o krizové situaci, při které se vyhláší některý z krizových stavů. Orgány krizového řízení podle zákona jsou vláda, ministerstva a jiné ústřední správní úřady, orgány kraje a orgány obce.
- Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy upravuje přípravu hospodářských opatření pro stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu a válečný stav (dále jen "krizové stavy") a přijetí hospodářských opatření po vyhlášení krizových stavů. Zákon stanovuje pravomoc vlády, ústředních správních úřadů, České národní banky, krajských úřadů, obecních úřadů obce s rozšířenou působností a orgánů územních samosprávných celků při přípravě a přijetí hospodářských opatření pro krizové stavy. Stanoví též práva a povinnosti fyzických a právnických osob při přípravě a přijetí hospodářských opatření pro krizové stavy
- Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů vytváří podmínky pro účinnou ochranu života, zdraví občanů a majetku před požáry a při mimořádných událostech. Správními úřady na úseku požární ochrany jsou ministerstvo vnitra a HZS kraje.

Vedle legislativních opatření týkajících se bezpečnosti, existuje i celá řada aktérů, kteří bezpečnost zajišťují, a proto je nezbytné si činnost těchto aktérů přiblížit. Následující podkapitoly se věnují vybraným aktérům bezpečnosti na území ČR. Jsou zde přiblíženy nejdůležitější složky integrovaného záchranného systému (IZS), ale také velmi důležité pracovní orgány státu, krajů a obcí, činné v oblasti bezpečnosti a krizového řízení, kterými jsou bezpečnostní rady a krizové štáby.

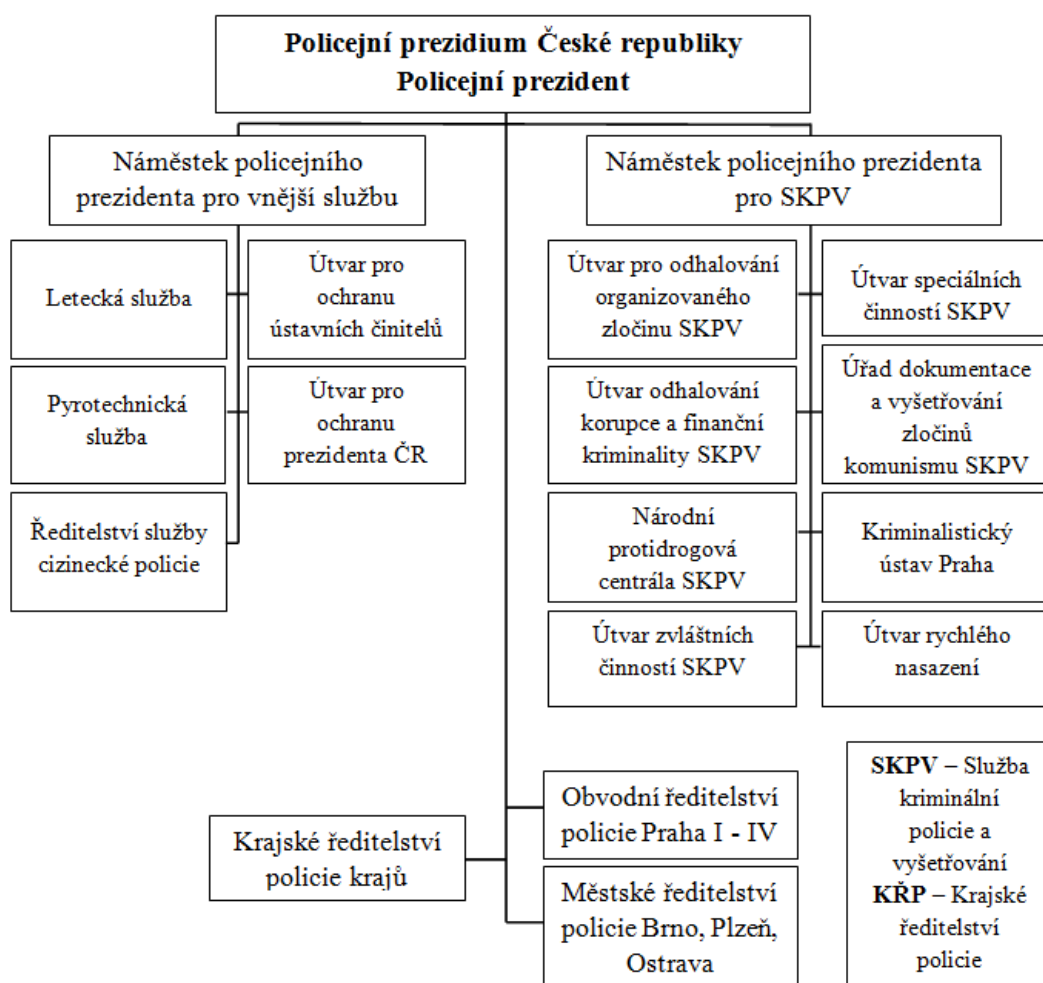
IZS znamená koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací – to znamená, že není institucí, nemá organizační strukturu apod. IZS se dělí na základní a ostatní složky. Mezi základní složky patří Policie ČR, Hasičský záchranný sbor ČR a jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí jednotkami požární ochrany a Zdravotnická záchranná služba. Mezi ty ostatní pak například Armáda ČR, obecní policie nebo Vězeňská služba. (Souček, 2009)

Policie ČR

Definice Policie ČR (dále jen „PČR“) zní takto: „*Policie České republiky je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor zřízený zákonem České národní rady ze dne 21. června 1991. Slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku, chránit veřejný pořádek a předcházet trestné činnosti. Plní rovněž úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, předpisy Evropských společenství a mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu České republiky.*“ (PČR, 2018)

PČR je přímo podřízena ministerstvu vnitra. Tvoří ji policejní prezídium, útvary s celostátní působností, krajské ředitelství, která odpovídají 14 územním krajům a útvarům zřízeným v rámci těchto krajů. (PČR, 2018)

Podrobnější přehled o celkové organizaci PČR je znázorněn na následující obrázku č. 2.

Obr. č. 2 – Organizační schéma PČR

Zdroj: vlastní zpracování podle PČR (2018)

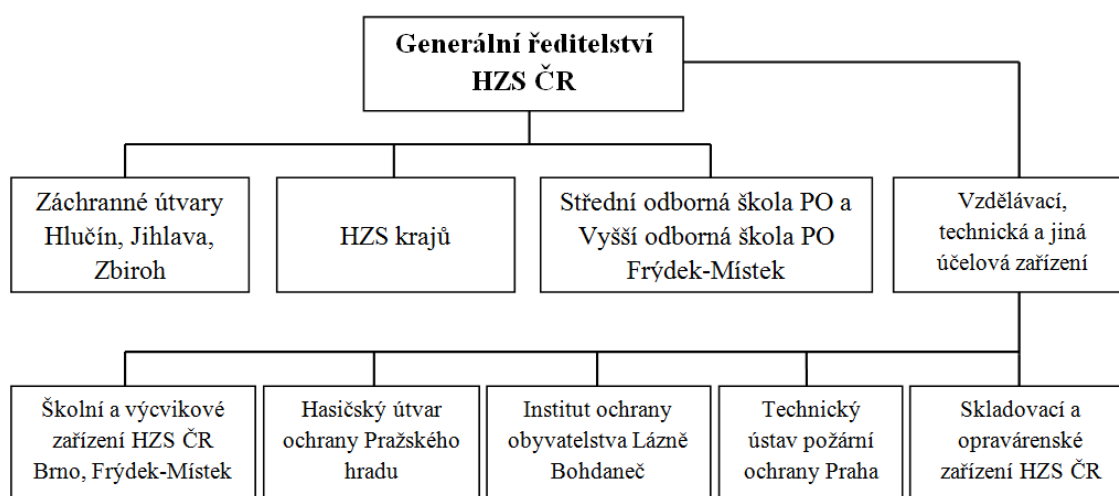
Hasičský záchranný sbor ČR

Základními úkoly Hasičského záchranného sboru ČR (dále jen „HZS ČR“) je chránit životy, zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech, ať již se jedná o živelní pohromy, průmyslové havárie či teroristické útoky.

HZS ČR je základní složkou IZS. HZS ČR při plnění svých úkolů spolupracuje s ostatními složkami IZS i se správními úřady a jinými státními orgány, orgány samosprávy, právníckými a fyzickými osobami, neziskovými organizacemi a sdruženími občanů. (HZS ČR, 2018)

HZS ČR tvoří generální ředitelství HZS ČR, které je organizační součástí ministerstva vnitra a v jehož čele stojí generální ředitel. Dále pak 14 HZS krajů, Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany ve Frýdku – Místku a záchranný útvar HZS ČR (dislokace Hlučín, Jihlava a Zbiroh). Součástí Generálního ředitelství HZS ČR jsou také vzdělávací, technická a účelová zařízení: Školní a výcvikové zařízení HZS ČR, Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč, Technický ústav požární ochrany Praha a Skladovací a opravárenské zařízení HZS ČR. (HZS ČR, 2018)

Pro lepší znázornění organizační struktury je přiložen následující obrázek č. 3:

Obr. č. 3 – Organizační schéma HZS ČR

Zdroj: vlastní zpracování podle HZS ČR (2018)

Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje

Jednotkou požární ochrany (dále jen „jednotka PO“) se rozumí organizovaný systém tvořený odborně vyškolenými osobami (hasiči), požární technikou (automobily) a věcnými prostředky požární ochrany (výbava automobilů, agregáty, apod.).

Základním posláním jednotek PO je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech, které ohrožují život a zdraví obyvatel, majetek nebo životní prostředí a které vyžadují provedení záchranných, resp. likvidačních prací. (HZS ČR, 2018)

Mezi JPO se řadí nejen profesionální hasiči HZS, ale i sbory dobrovolných hasičů (SDH) a hasičů podnikových. JPO se dle zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, dělí do šesti kategorií z důvodu plošného pokrytí ČR. Toto dělení stanovuje jednak působnost jednotlivých PO, ale i garantovanou dobu příjezdu jednotek PO na místo zásahu. Rozdělení do jednotlivých kategorií je uvedeno v tabulce č. 4.

Tabulka č. 4 – Kategorie jednotek požární ochrany

Kategorie JPO	Druh JPO	Působnost
JPO I	jednotka HZS kraje	územní
JPO II	jednotka SDH obce (hlavní nebo vedlejší pracovní poměr)	územní
JPO III	jednotka SDH obce (dobrovolně)	územní
JPO IV	jednotka HZS podniku	místní
JPO V	jednotka SDH obce (dobrovolně)	místní
JPO VI	jednotka SDH podniku	místní

Zdroj: vlastní zpracování podle zákona č. 133/1985 Sb.

Působnost jednotek PO znamená, v rámci jak velkého regionu vykonává daná jednotka svou činnost. Například územní působnost v kategorii JPO I znamená území celého kraje, kdežto místní působnost značí jednotlivé mikroregiony. Většina jednotek SDH je zřizována obcemi. Tuto povinnost jim ukládá zákon 133/1985 Sb. Podle tohoto zákona jsou obce povinny zřizovat jednotky SDH, nebo alespoň smluvně zajistit činnost a působnost jiného SDH na svém území.

Aktuální počty JPO se autorovi nepodařilo nalézt na oficiálních stránkách HZS ČR ani v jeho statistických ročenkách. Níže přiložená tabulka č. 5 s počty JPO k začátku roku 2016 vychází z prezentace generálního ředitele HZS ČR brig. gen. Drahoslava Ryby ze dne 27. ledna 2016, kdy v budově Úřadu vlády ČR spolu s premiérem a ministrem vnitra odstartovali dotaci pro dobrovolné hasiče.

Tabulka č. 5 – Počet JPO na území ČR (k 1.1.2016)

Kategorie JPO	Počet jednotek	Počet příslušníků
JPO I	241	6 199
JPO II	232	2 904
JPO III	1 330	16 668
JPO IV	80	2 429
JPO V	5 568	50 122
JPO VI	151	1 359
Celkem	7 602	79 681

Zdroj: upraveno podle brig. gen. Drahoslav Ryby (2016)

Zdravotnická záchranná služba

Činnost Zdravotnické záchranné služby (dále jen „ZZS“) se dnes řídí zákonem č. 374/2011 Sb. o zdravotnické záchranné službě. Před nabitím účinnosti tohoto zákona v roce 2012 se ZZS řídila pouze vyhláškou ministerstva zdravotnictví č. 343/1992 Sb. o zdravotnické záchranné službě.

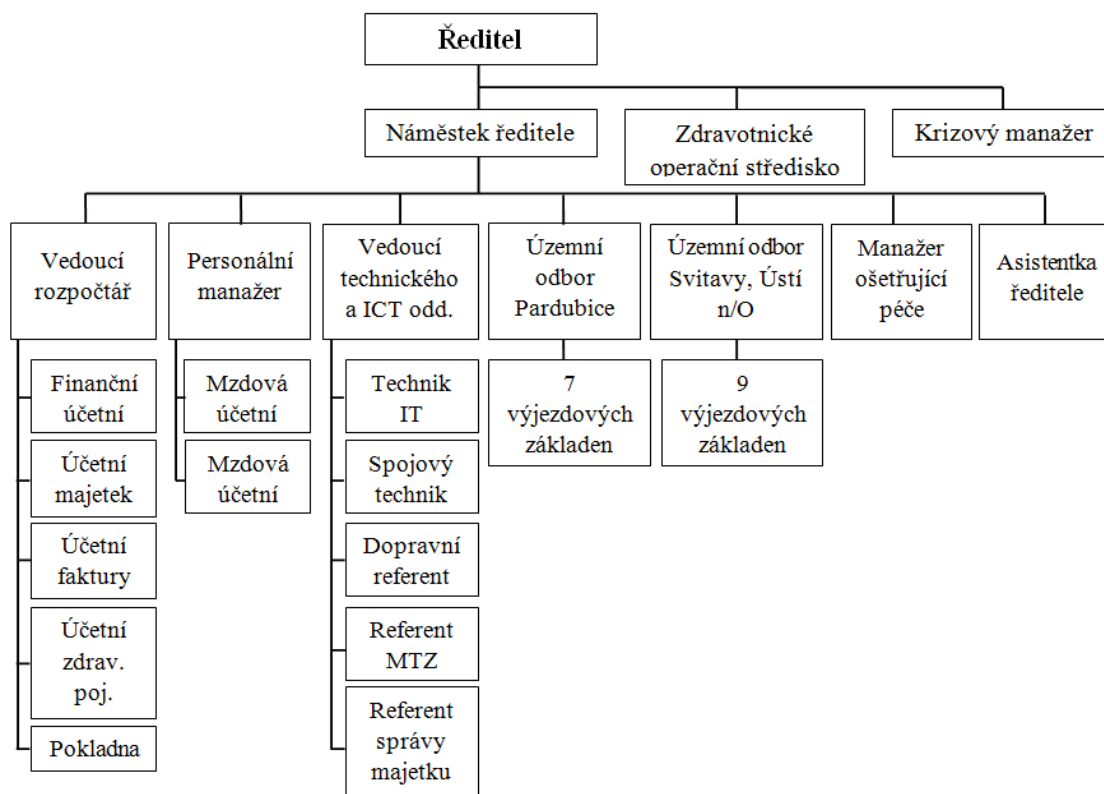
Hlavním posláním ZZS je *poskytovat přednemocniční neodkladnou péči osobám se závažným postižením zdraví nebo v přímém ohrožení života. Součástí Zdravotnické záchranné služby jsou i další činnosti stanovené tímto zákonem.*“ (Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě, v PZ, §2.

Organizační struktura ZZS se od struktur Policie ČR a HZS ČR značně liší. PČR i HZS ČR jsou centralizované instituce se sídlem v hlavním městě a mají svá pracoviště v jednotlivých krajích ČR. Zřizovateli zdravotnické záchranné služby jsou v ČR kraje, které ji v rámci svých regionů také financují a zajišťují její provoz. Zaměstnanci záchranné služby tak nejsou vůči státu ve služebním poměru, jako například policisté, hasiči či pracovníci vězeňské služby. Nejvyšším orgánem ZZS je krajské ředitelství. Zdravotnická záchranná služba má tak charakter služby garantované státem a spravované prostřednictvím samosprávných krajů. Na některých místech ČR provozují záchrannou službu i nestátní organizace, avšak přednemocniční neodkladná péče je zajištěna smluvně s územní záchrannou službou příslušného kraje nebo jsou výjezdové skupiny zařazeny do systému poskytování odborné přednemocniční neodkladné péče podle zákona 240/2000 Sb. o krizovém řízení.

Kraj, jakožto poskytovatel ZZS zřizuje také Zdravotnické operační středisko, výjezdové základny a pracoviště krizové připravenosti. (Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě, v PZ, §9)

Jako příklad organizační struktury ZZS kraje zvolil autor schéma struktury Pardubického kraje, které je znázorněno na obrázku č. 4.

Obr. č. 4 – Organizační schéma ZZS Pardubického kraje

Zdroj: vlastní zpracování podle ZZS Pardubický kraj (2018)

Armáda ČR

Armáda České republiky (dále jen „armáda“) je podle zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky „základem ozbrojených sil a člení se na vojenské útvary, vojenská zařízení a vojenské záchranné útvary, které se mohou slučovat do větších organizačních celků.“ (Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, v PZ, § 13.)

Armáda na rozdíl od výše uvedených složek plní především úkoly týkající se vnější bezpečnosti. Existují však případy, kdy se armáda účastní i bezpečnosti vnitřní, a to v kooperaci s ostatními složkami IZS. Děje se tak například při likvidaci a omezení následků průmyslových a ekologických havárií, po živelních pohromách, jako jsou povodně nebo velké množství sněhu, nebo při likvidaci ohnisek nebezpečné nákazy.

Mezi základní úkoly nejen Armády ČR, ale i ostatních ozbrojených sil, jimiž jsou Hradní stráž ČR a Vojenská kancelář prezidenta republiky, patří (Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, v PZ, § 9-10) :

- připravovat se k obraně ČR a bránit ji proti vnějšímu napadení
- plnit úkoly, které vyplývají z mezinárodních smluvních závazků ČR o společné obraně proti napadení
- spolupracovat s cizími ozbrojenými silami na základě mezinárodních smluv
- podílet se na činnostech ve prospěch míru a bezpečnosti, zejména pak na záchranných a humanitárních akcích
- zúčastňovat se vojenských cvičení spolu s cizími ozbrojenými silami

Výše uvedení aktéři jsou základními prvky zajišťování bezpečnosti na území ČR. Jejich struktura, vyjma ZZS, je centralizovaná s lokálními pracovišti napříč ČR. Vedle těchto aktérů však existují ještě jiní aktéři bezpečnosti, kteří mají svou strukturu danou podle správního členění ČR na regionální úrovně, tedy státní, krajskou a obecní úroveň.

Bezpečnostní rady

Bezpečnostní rady jsou stálými pracovními orgány pro koordinační problematiku bezpečnosti a přípravy návrhů opatření k jejímu zajišťování. Při hrozbě krizové situace a za krizových stavů je tato rada spolu s odbornými skupinami a přizvanými odborníky součástí krizového štábu. V ČR existují tři úrovně a to podle územního členění země a to bezpečnostní rada státu, bezpečnostní rada kraje a bezpečnostní rada obce s rozšířenou působností (dále jen „ORP“).

Bezpečnostní rada státu (BRS) je stálým pracovním orgánem vlády pro koordinaci problematiky bezpečnosti České republiky a přípravu návrhů opatření k jejímu zajišťování. Je zřízena čl. 9 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. BRS má pět pracovních výborů. (Vláda ČR, 2018)

- Výbor pro koordinaci zahraniční bezpečnostní politiky
- Výbor pro obranné plánování
- Výbor pro civilní nouzové plánování
- Výbor pro vnitřní bezpečnost
- Výbor pro zpravodajskou činnost

Bezpečnostní rada kraje je koordinačním orgánem pro přípravu na krizové situace. Předsedou bezpečnostní rady kraje je hejtman kraje, v Praze primátor hlavního města Prahy, který jmenuje členy bezpečnostní rady kraje. (Ministerstvo vnitra ČR, 2018)

Bezpečnostní rada ORP je koordinačním orgánem pro přípravu na krizové situace. Předsedou bezpečnostní rady obce je starosta příslušné obce, který jmenuje členy bezpečnostní rady obce.

Krizové štáby

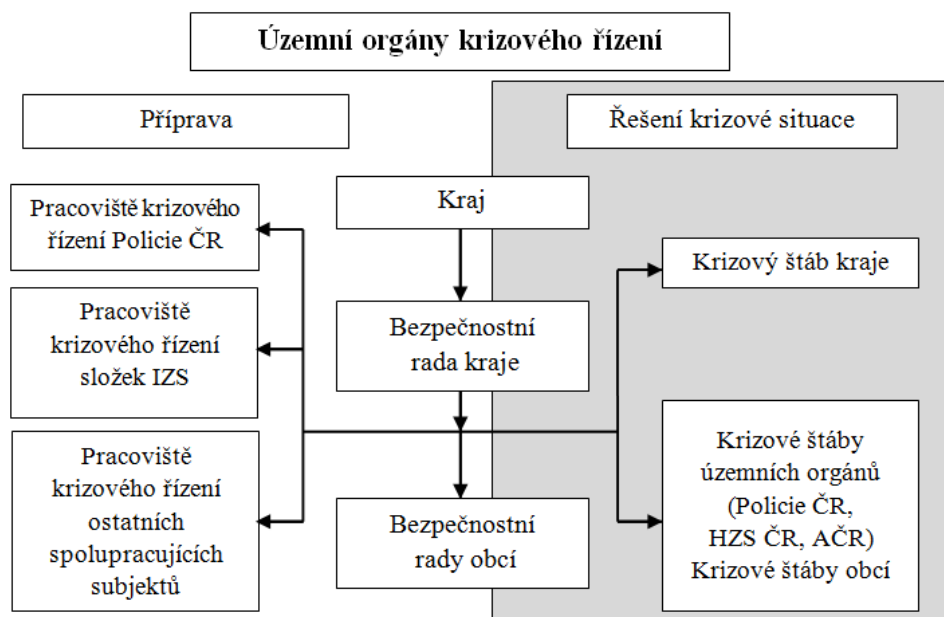
V případě vzniku velkých mimořádných událostí, u nichž hrozí, že přerostou do krizových situací, nebo při vyhlášení některého typu krizového stavu se ustavují na ohroženém území krizové štáby. Krizový štáb je pracovním orgánem (vlády, hejtmana, starosty), k řešení vzniklých krizových situací. Je složený z odborníků a specialistů z různých oborů pracujících ve prospěch IZS nebo podnikatelských subjektů na území, příslušníků správních úřadů a personálu zabezpečujícího službami plynulý běh činnosti krizového štábu.

Ústřední krizový štáb (ÚKŠ) je pracovním orgánem vlády ČR k řešení krizových situací, zařazený vládou ČR do systému BRS. ÚKŠ připravuje návrhy na řešení krizových situací BRS nebo v případě nebezpečí z prodlení přímo vládě ČR. ÚKŠ má 17 členů. Podle charakteru krizové situace jmenuje předseda vlády ČR a BRS, který rozhoduje o aktivaci ÚKŠ, předsedou ÚKŠ ministra vnitra nebo ministra obrany. (Vláda ČR, 2018)

Krizový štáb kraje je pracovním orgánem kraje pro řešení krizových situací. Předsedou krizového štábu kraje je hejtman, který jmenuje členy krizového štábu kraje.

Krizový štáb ORP je pracovním orgánem kraje pro řešení krizových situací. Předsedou krizového štábu ORP je starosta ORP, který jmenuje členy krizového štábu ORP. (HZS ČR, 2018)

Pro lepší znázornění poslouží následující obrázek č. 5, kde jsou znázorněny pracovní orgány krizového řízení na úrovni kraje:

Obr. č. 5 – Pracovní orgány krizového řízení na krajské úrovni

Zdroj: upraveno podle Souček V. (2009)

V této kapitole byla přiblížena činnost nejdůležitějších aktérů bezpečnosti na území ČR. Jelikož se ale tato diplomová práce nezabývá aktéry bezpečnosti, ale bezpečností samotnou, je nezbytné uvést vybrané ukazatele bezpečnosti, které budou dále analyzovány v další části této diplomové práce. Je jim tak věnována následující podkapitola.

2.1.1 Vybrané ukazatele bezpečnosti

Ukazatelů, které se zaobírají bezpečností, existuje celá řada. Mohou být jak z oblasti vnitřní, tak vnější bezpečnosti, bezpečnosti ochrany a zdraví při práci, veřejného pořádku, bezpečnosti ekonomické, potravinové, environmentální, IT, průmyslové, jaderné, dopravní, protipožární atd.

Výběr ukazatelů bezpečnosti probíhal na základě definic bezpečnosti z druhé kapitoly a na základě relevantnosti jednotlivých ukazatelů ve vztahu k regionům ČR, tedy těm ukazatelům, které narušují bezpečnost v jednotlivých regionech nejvíce (kriminální činnost, mimořádné události). Podstatným faktorem při výběru ukazatelů je i pochopitelně dostupnost dat. Vzhledem k zaměření této diplomové práce bude kladem důraz na ukazatele, které se nejčastěji projevují a lze je i na úrovni regionů (krajů) sledovat a částečně ovlivňovat jejich vývoj.

V souladu s výše uvedenými požadavky, byly pro potřeby analýzy vybrány ukazatele registrovaných trestných činů, úniky nebezpečných chemických látek, požárů a živelních pohrom. Tyto ukazatele mají na území jednotlivých regionů z hlediska narušení bezpečnosti významné zastoupení a krajské pobočky ČSÚ je sledují a vydávají k nim roční statistiky. Základní popis těchto ukazatelů a jejich vazby na atraktivitu jsou předmětem následujícího textu.

Trestný čin

Trestné činy společně s přestupky jsou základními ukazateli, které určují míru kriminality na daném území. Kriminalitu lze označit jako nežádoucí činnost, která je zákonem zakázána a společností odsuzována. Jedná se o nežádoucí jev, který je neslučitelný s běžným životem obyvatel v regionech. V mírnějších případech ohrožuje majetek, v závažnějších pak bezpečnost obyvatel, potažmo jejich životy. Regiony s vyšší mírou trestné činnosti jsou tak pochopitelně méně atraktivní pro život.

Kriminalitu lze definovat jako „výskyt chování, které je v dané společnosti trestné. Jedná se o souhrn trestných činů, které se v konkrétní společnosti vyskytly a vyskytují.“ (Fischer, Škoda, 2014:129) Kriminální chování jedince lze definovat jako „projev poruchy sociálně adaptačních schopností a dovedností.“ (Fischer, Škoda, 2014:130)

Úroveň kriminality bude v této diplomové práci hodnocena pomocí ukazatele registrovaných trestných činů na území jednotlivých krajů ČR. Trestné činy jsou pro společnost mnohem závažnější než přestupky, které nejsou společností odsuzovány tak, jako právě trestné činy.

K definici pojmu trestný čin nejlépe poslouží definice trestního zákoníku. Podle §13 je trestným činem „protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně. K trestní odpovědnosti za trestný čin je třeba úmyslného zavinění, nestanoví-li trestní zákon výslovně, že postačí zavinění z nedbalosti.“ (Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník)

Podle §14 se „trestné činy se dělí na přečiny a zločiny. Přečiny jsou všechny nedbalostní trestné činy a ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby do pěti let. Zločiny jsou všechny trestné činy, které nejsou podle trestního zákona přečiny; zvláště závažnými zločiny jsou ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně deset let.“ (Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník)

Úniky nebezpečných chemických látek

Úniky nebezpečných chemických látek nemají takovou četnost výskytů jako např. trestné činy, nicméně pokud nastanou, jsou škody způsobené těmito úniky vysoké. Tyto látky při úniku kontaminují především ovzduší nebo spodní vody a ohrožují tak bezpečnost a zdraví obyvatel v místě vzniku události.

Z hlediska českých právních předpisů, tj. podle zákona č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých dalších zákonů, vycházejících ze směrnic Evropské unie, jsou za nebezpečné chemické látky považovány: „*látky vysoce toxické, toxické nebo zdraví škodlivé, které po vdechnutí, požití nebo proniknutí kůží mohou i ve velmi malém nebo malém množství způsobit akutní nebo chronické poškození zdraví nebo smrt.*“ Úniky nebezpečných chemických látek mohou vzniknout například v důsledku havárií v chemickém průmyslu, požáry ve skladech chemikálií nebo při dopravních nehodách. (MV ČR, 2004)

Důležitým aspektem pro jejich analýzu na úrovni regionů je především fakt, že v některých regionech mají podniky působící v oblastech chemických, petrochemických, gumárenských a zpracovatelských, četné zastoupení. Příkladem jest v Pardubickém kraji (Syntezia Pardubice), v Ústeckém kraji (Lovochema Lovosice, Spolchemie Ústí nad Labem, Česká rafinérská Litvínov), ve Zlínském kraji (Barum Otrokovice, Gumárny Zubří), v Libereckém kraji (Plastimat Liberec) a ve Středočeském kraji (Česká rafinérská Kralupy nad Vltavou).

Požáry

Výskyt požáru má negativní dopady na bezpečnost obyvatel a jejich majetek. Nejedná se jen o požáry venkovního charakteru (louky, lesy, apod.), ale i o požáry uvnitř budov a domů, zapříčiněné vznícením sazí v komínech nebo zkraty elektrického vedení. Stovky těchto typů požárů mají za následek škody v desítkách miliónů korun, v horších případech ohrožení života.

Podle požární taktiky HZS ČR je požár definován jako: „*každé nežádoucí hoření, při kterém došlo k usmrcení či zranění osob nebo zvířat, anebo ke škodám na materiálních hodnotách. Za požár se považuje i nežádoucí hoření, při kterém byly osoby, zvířata nebo materiální hodnoty nebo životní prostředí bezprostředně ohroženy.*“ (HZS ČR, 2009)

Pro účely statistického sledování mimořádných událostí, se za požár také považují výbuchy hořlavých par, plynů a prachů bez následného plamenného hoření. Za požár se ve smyslu statistického sledování mimořádných událostí nepovažují: výbuchy výbušnin, hoření vinutí elektrických točivých strojů z titulu zkratu, žhnoucí elektrické instalace, vznícení, ke kterým dochází při výrobě a jejich likvidace je technicky zajištěna za předpokladu, že nedojde k rozšíření hoření mimo předpokládanou část technologie.

Živelní pohromy

Pojem živelní pohroma znamená mimořádnou událost, která nastává z několika příčin a má za následek ztráty na majetku (soukromém či veřejném), někdy i ztráty na životech. Ohrožuje tak bezpečnost obyvatelstva. V každém případě jde o nežádoucí událost, které člověk může jen zřídka kdy předejít, lze pouze snížit dopady škod pomocí různých opatření (přehrady, bariéry, systémy včasného varování apod.)

Živelní pohromy způsobují mimořádné události následkem škodlivě působících sil a jevů vyvolaných plošně přírodními vlivy, které ohrožují životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí - povodně, záplavy, deště, vlivem sněhu, námrazy, větrné smrště, sesuvu půdy, zemětřesení apod. (spojeny s vyhlášením stavu nebezpečí, stupně povodňové aktivity apod.), při nichž jednotky PO provádějí záchranné a likvidační práce. (HZS ČR, 2010)

Vývoj uvedených ukazatelů bezpečnosti a atraktivity v jednotlivých regionech bude předmětem následující kapitoly.

3 ANALÝZA BEZPEČNOSTI A ATRAKTIVITY V KRAJÍCH ČR

Předmětem této kapitoly je analýza ukazatelů bezpečnosti a atraktivity. Nejprve budou zhodnoceny vývojové tendence jednotlivých ukazatelů atraktivity a bezpečnosti na území krajů ČR. Poté dojde ke zkoumání a prokazování vzájemných souvislostí mezi ukazateli atraktivity a bezpečnosti na území krajů ČR za hodnocené období.

3.1 Metodika analýzy

Výběr ukazatelů atraktivity probíhal v souladu s definovaným cílem této diplomové práce („*atraktivitu regionu, projevenou zejména v kontextu alokace výrobních faktorů a ekonomické výkonnosti*“), definic atraktivity a bezpečnosti v kapitolách 1.3 respektive 2. Neopomenutelnými faktory výběru ukazatelů je samozřejmě i relevantnost pro možné investory a obyvatele, vztahu jednotlivých ukazatelů k regionům ČR a pochopitelně dostupnost dat.

Vývojové tendence ukazatelů atraktivity (HDP, PZI, průměrná hrubá mzda, migrační saldo, přirozený přírůstek) a bezpečnosti (registrované trestné činy, úniky nebezpečných chemických látek, požáry a živelní pohromy) budou analyzovány pomocí deskripce a komparace. Následně budou případné vztahy mezi vybranými ukazateli hodnoceny prostřednictvím korelační analýzy, jejíž výsledky jsou shrnuty do tabulek.

Korelační analýzy byly provedeny v softwaru Statistica 12, který je pro všechny zaměstnance a studenty Univerzity Pardubice volně přístupný. Východiskem, na základě kterého autor předpokládá existenci vztahů mezi ukazateli, je hodnota korelačního koeficientu a jeho statistická významnost.

Ke korelačním analýzám byl použit Spearmanův korelační koeficient a všechny počítané korelační koeficienty byly testovány na hladině statistické významnosti 0,05. Výsledné hodnoty korelačních koeficientů, které jsou v tabulkách uvedeny tučně, značí statisticky významnou závislost.

Problematika závislosti atraktivity a bezpečnosti je posuzována ve dvou rovinách. První rovina zkoumá závislost mezi atraktivitou a bezpečností z hlediska dosažených úrovní ve vybraných letech a je shrnuta v podkapitole 3.4. Druhá rovina zkoumá závislost na základě vývojových tendencí časových řad jednotlivých proměnných a je shrnuta v podkapitole 3.5.

Aby bylo možné kraje mezi sebou porovnat, byly ukazatele atraktivity a bezpečnosti přepočteny na tisíc obyvatel. Výjimku tvoří ukazatel živelních pohrom, který byl přepočten podle rozlohy daného kraje na 100 km².

Všechny ukazatele budou zkoumány v časovém období od roku 2000 až do roku 2016, vyjma PZI, ukazatele průměrné hrubé mzdy a ukazatele živelních pohrom. V případě PZI se bude jednat o období 2000-2015, v případě průměrné hrubé mzdy o období 2002-2016 a v případě živelních pohrom o období 2000-2009. Příčinou těchto výjimek je dostupnost těchto dat na stránkách ČSÚ, ČNB a ve Statistických ročenkách HZS ČR. Délka tohoto období tak poskytne jasný obraz o vývoji jednotlivých ukazatelů, zároveň poslouží k posouzení vzájemných korelačních vztahů.

Součástí analýzy jsou přiložené tabulky s pořadím krajů, tabulky se vzájemnými závislostmi jednotlivých ukazatelů a přiložené kartogramy krajů ČR, které znázorňují pořadí krajů z hlediska bezpečnosti a atraktivity.

3.2 Vývojové tendence ukazatelů atraktivity

Vývojové tendence ukazatelů atraktivity jsou reflektovány pořadím daného kraje v konkrétním roce ve srovnání se zbylými kraji ČR. Hodnocení krajů pomocí jejich pořadí je sice pro přijímání závěrů do jisté míry limitující, nicméně jde o nástroj, kterým lze poměrně komplexní problematiku atraktivity mezi jednotlivými regiony jednodušeji srovnávat. Konkrétní hodnoty těchto ukazatelů jsou součástí přílohy A v seznamu příloh této diplomové práce. Celkové pořadí krajů v daném roce je výsledkem průměru pořadí krajů u jednotlivých sledovaných ukazatelů. Kraje jsou tak seřazeny podle výsledných hodnot průměru od nejvyšší po nejvyšší.

V následujících tabulkách jsou názvy jednotlivých ukazatelů označeny těmito zkrácenými názvy: HDP, PZI, průměrná hrubá mzda (Mzda), migrační saldo (Migrace) a přirozený přírůstek (Přírůstek). Počátečním bodem této analýzy je níže přiložená tabulka č. 6, která znázorňuje pořadí jednotlivých krajů z hlediska ukazatelů atraktivity na začátku hodnoceného období, tedy v roce 2000. Drobnou výjimku tvoří ukazatel průměrné hrubé mzdy, který je dostupný až od roku 2002, jak je již zmíněno v podkapitole 3.1. Rok 2002 je tak pro tento ukazatel počátkem hodnoceného období.

Tabulka č. 6 – Pořadí krajů ČR z hlediska atraktivity na začátku hodnoceného období

Kraj	HDP	PZI	Mzda (2002)	Migrace	Přírůstek	Celkové pořadí
Středočeský	2.	2.	2.	1.	13.	1.-2.
Liberecký	6.	5.	4.	2.	3.	1.-2.
Plzeňský	4.	4.	3.	3.	11.	3.
Jihočeský	3.	6.	8.	4.	6.	4.
Ústecký	10.	7.	5.	5.	2.	5.
Praha	1.	1.	1.	14.	14.	6.
Jihomoravský	7.	3.	10.	7.	12.	7.
Karlovarský	9.	11.	7.	12.	1.	8.
Pardubický	8.	13.	11.	8.	4.	9.
Královehradecký	5.	8.	14.	10.	9.	10.
Zlínský	12.	10.	13.	6.	8.	11.
Vysočina	11.	12.	12.	11.	5.	12.
Olomoucký	13.	14.	6.	9.	10.	13.-14.
Moravskoslezský	14.	9.	9.	13.	7.	13.-14.

Zdroj: zpracováno podle ČSÚ (2018) a ČNB (2018)

Nejatraktivnějšími kraji z hlediska sledovaných ukazatelů na začátku hodnoceného období jsou shodně kraje Středočeský a Liberecký. Třetím nejatraktivnějším krajem na začátku hodnoceného období byl kraj Plzeňský. Středočeský kraj je ve všech sledovaných ukazatelích na předních místech, výjimku však tvoří přirozený přírůstek, který je druhým nejnižším v rámci všech krajů za tento rok. Zajímavým faktem je, že hlavní město Praha, je v prvních třech ukazatelích vždy na prvním místě, její celkové umístění však sráží velice nízká úroveň migračního salda a přirozeného přírůstku. Podobný fakt je zřejmý i u kraje Plzeňského, který je ve všech ukazatelích na předních místech, vyjma přirozeného přírůstku. Nejméně atraktivními kraji v tomto období byly kraje Vysočina, Olomoucký a Moravskoslezský.

Na základě výše uvedeného je také možné říci, že nejatraktivnější kraje v tomto období tvoří západ a střed Čech, kdežto nejméně atraktivní kraje pro tento rok tvoří východní část Čech, Morava a Slezsko.

V následující tabulce č. 7 je znázorněno pořadí krajů ČR z hlediska atraktivity uprostřed hodnoceného období, tedy v roce 2008.

Tabulka č. 7 – Pořadí krajů ČR z hlediska atraktivity v polovině hodnoceného období

Kraj	HDP	PZI	Mzda	Migrace	Přírůstek	Celkové pořadí
Praha	1.	1.	1.	2.	5.	1.
Jihomoravský	2.	2.	2.	7.	4.	2.
Středočeský	3.	10.	3.	1.	1.	3.
Královehradecký	5.	3.	5.	9.	8.	4.-5.
Plzeňský	4.	7.	4.	3.	12.	4.-5.
Vysočina	11.	4.	7.	10.	6.	6.
Ústecký	10.	9.	10.	6.	7.	7.
Jihočeský	8.	8.	9.	8.	10.	8.
Liberecký	12.	11.	14.	5.	2.	9.
Moravskoslezský	7.	6.	6.	13.	14.	10.-11.
Pardubický	9.	13.	11.	4.	9.	10.-11.
Zlínský	6.	5.	13.	12.	13.	12.
Karlovarský	14.	12.	12.	11.	3.	13.
Olomoucký	13.	14.	8.	14.	11.	14.

Zdroj: zpracováno podle ČSÚ (2018) a ČNB (2018)

Mezi počátkem hodnoceného období v roce 2000 a polovinou hodnoceného období v roce 2008 došlo k výrazným změnám v pořadí jednotlivých krajů z hlediska atraktivity. Nejatraktivnějším krajem v tomto roce bylo hlavní město Praha, které se posunulo z šestého místa na místo první. Praha je následována krajem Jihomoravským, který se na druhé místo posunul z místa sedmého. Třetím krajem je kraj Středočeský, který si pohoršil o dvě příčky. Praha zaznamenala značný posun díky výraznému zlepšení u ukazatelů migračního salda a přirozeného přírůstku. Jihomoravský kraj dosáhl zlepšení ve všech hodnocených ukazatelích, vyjma migračního salda.

Nejméně atraktivními kraji uprostřed hodnoceného období byly kraje Zlínský, kraj Karlovarský, který si pohoršil oproti začátku hodnoceného období z osmého místa na místo předposlední a kraj Olomoucký, který si pohoršil o jedno místo. Karlovarský kraj zaznamenal propad díky zhoršení všech sledovaných ukazatelů na nejnižší hodnoty, vyjma ukazatele přirozeného přírůstku, kde patří k nejlepším.

Za zmínku stojí i některé posuny dalších krajů. Například Královehradecký kraj se oproti předcházejícímu hodnocenému období posunul z desátého místa na dělené čtvrté. Příčinou tohoto posunu bylo zvýšení hodnot ukazatelů PZI a průměrné hrubé mzdy. Podobným trendem se vyznačuje i kraj Vysočina, který se posunul z dvanáctého místa na šesté díky zvýšení hodnot stejných ukazatelů jako u Královehradeckého kraje tedy ukazatele PZI a průměrné hrubé mzdy.

Na druhou stranu největší propad zaznamenal Liberecký kraj, který klesl z děleného prvního místa na místo deváté. Příčinou tohoto propadu je výrazný pokles hodnot ukazatelů HDP, PZI a průměrné hrubé mzdy.

Z výše uvedeného je zřejmé, že nejvíce atraktivními oblastmi v polovině hodnoceného období jsou Střední Čechy a nejméně atraktivními oblastmi jsou severovýchodní část Čech a severní Morava.

V následující tabulce č. 8 je znázorněno pořadí krajů z hlediska atraktivity na konci hodnoceného období, tedy v roce 2016. Drobnou výjimku tvoří ukazatel PZI, pro něhož jsou data dostupná pouze do roku 2015, jak je již zmíněno v předchozí podkapitole.

Tabulka č. 8 – Pořadí krajů ČR z hlediska atraktivity na konci hodnoceného období

Kraj	HDP	PZI (2015)	Mzda	Migrace	Přírůstek	Celkové pořadí
Praha	1.	1.	1.	1.	1.	1.
Středočeský	4.	2.	2.	2.	2.	2.
Jihomoravský	2.	7.	3.	4.	4.	3.
Plzeňský	3.	3.	4.	3.	10.	4.
Liberecký	11.	6.	5.	7.	3.	5.
Jihočeský	9.	5.	8.	6.	7.	6.
Královehradecký	5.	9.	7.	9.	9.	7.-8.
Vysočina	8.	8.	6.	12.	5.	7.-8.
Pardubický	10.	13.	11.	5.	6.	9.-10.
Moravskoslezský	7.	4.	9.	13.	12.	9.-10.
Zlínský	6.	10.	12.	10.	11.	11.
Ústecký	13.	11.	10.	8.	13.	12.
Olomoucký	12.	14.	13.	11.	8.	13.
Karlovarský	14.	12.	14.	14.	14.	14.

Zdroj: zpracováno podle ČSÚ (2018) a ČNB (2018)

Na předních příčkách pořadí atraktivity od roku 2008 nedošlo k výrazným změnám. Nejatraktivnějším krajem je stále hlavní město Praha, následována krajem Středočeským a krajem Jihomoravským, které si pouze své umístění z roku 2008 zaměnily. Praha je zároveň na prvních místech v rámci všech hodnocených ukazatelů v tomto období. Středočeský kraj si polepšil o jedno místo díky výraznému zlepšení u ukazatele PZI oproti roku 2008.

Nejméně atraktivními kraji pro tento rok jsou kraje Ústecký, Olomoucký a Karlovarský. Ústecký kraj zaznamenal zároveň největší propad v rámci hodnocených krajů mezi lety 2008 a 2016 a to ze sedmého místa na dvanácté. Tento propad byl zapříčiněn především poklesem hodnot ukazatelů HDP a přirozeného přírůstku. Olomoucký a Karlovarský kraj si své umístění z roku 2008 pouze zaměnily.

Významný posun opět zaznamenal kraj Liberecký. Mezi roky 2000-2008 se propadl z děleného prvního místa až na deváté, avšak mezi roky 2008-2016 se z devátého místa přesunul na místo páté.

Na základě výše uvedeného lze říci, že nejvíce atraktivními oblastmi jsou Střední Čechy a nejméně atraktivními oblastmi pak severozápad a severovýchod Čech a severní část Moravy.

Při porovnání začátku a konce hodnoceného období jsou patrné významné posuny pořadím několika krajů. Největší posun zaznamenalo hlavní město Praha, které se posunulo z šestého místa na místo první a kraj Jihomoravský, který se oproti roku 2000 posunul ze sedmého místa na třetí. Posledním krajem, který zaznamenal značný posun, byl kraj Vysočina, který se posunul z dvanáctého místa na místo sedmé. Praha se posunula díky zvýšení hodnot migračního salda a přirozeného přírůstku, Jihomoravský kraj se posunul díky zvýšení hodnot u všech sledovaných ukazatelů a kraj Vysočina díky ukazatelům HDP, PZI a průměrné hrubé mzdy.

Naopak kraje, které zaznamenaly největší propad, byly kraje Ústecký a Karlovarský. Ústecký kraj se propadl z pátého místa na dvanácté a Karlovarský kraj z osmého na čtrnácté. V případě Ústeckého kraje se jednalo o pokles hodnot v rámci všech hodnocených ukazatelů, v případě kraje Karlovarského o pokles hodnot ukazatelů HDP, průměrné hrubé mzdy a přirozeného přírůstku, kdy v roce 2000 byl krajem s nejvyšší a v roce 2016 naopak nejnižší mírou přirozeného přírůstku v rámci krajů ČR.

Následující tabulka č. 9 znázorňuje pořadí krajů ČR z hlediska atraktivity za celé hodnocené období mezi roky 2000-2016.

Tabulka č. 9 – Pořadí krajů ČR z hlediska atraktivity za celé hodnocené období

Kraj	HDP	PZI	Mzda	Migrace	Přírůstek	Celkové pořadí
Praha	1.	1.	1.	2.	3.	1.
Středočeský	4.	2.	2.	1.	2.	2.
Jihomoravský	2.	8.	3.	4.	4.	3.
Plzeňský	3.	3.	4.	3.	12.	4.
Liberecký	11.	4.	5.	6.	1.	5.
Jihočeský	6.	6.	11.	5.	7.	6.
Ústecký	12.	7.	7.	8.	9.	7.-8.
Vysočina	9.	9.	10.	10.	5.	7.-8.
Pardubický	10.	10.	12.	7.	6.	9.
Královehradecký	5.	12.	9.	9.	11.	10.-11.
Moravskoslezský	8.	5.	6.	14.	13.	10.-11.
Zlínský	7.	11.	13.	11.	14.	12.
Olomoucký	13.	14.	8.	12.	10.	13.
Karlovarský	14.	13.	14.	13.	8.	14.

Zdroj: zpracováno podle ČSÚ (2018) a ČNB (2018)

Pořadí krajů z hlediska atraktivity za celé sledované období 2000-2016 odpovídá trendu pořadí krajů v letech 2008 a 2016. Nejatraktivnějším krajem ČR za sledované období je hlavní město Praha, následována krajem Středočeským a krajem Jihomoravským. Tyto kraje jsou na předních místech i v rámci hodnocení jednotlivých ukazatelů. Výjimku tvoří u kraje Jihomoravského ukazatel PZI, který je až osmý nejvyšší napříč kraji ČR.

Nejméně atraktivními kraji jsou kraj Zlínský, Olomoucký a kraj Karlovarský. Tyto kraje jsou na posledních místech i v rámci hodnocení jednotlivých ukazatelů. Výjimku tvoří u každého z těchto krajů jeden konkrétní ukazatel. V případě Zlínského kraje se jedná o ukazatel HDP, který je sedmý nejvyšší. V případě kraje Olomouckého se jedná o ukazatel průměrné hrubé mzdy, který je osmý nejvyšší. U kraje Karlovarského se jedná o ukazatel přirozeného přírůstu, který je také osmý nejvyšší v rámci krajů ČR.

Při pohledu na zbylé kraje je zřejmé, že jejich celkové umístění vždy ovlivňuje hodnota jednoho či dvou ukazatelů, které se vymykají ostatním hodnoceným ukazatelům v rámci daného kraje. U Plzeňského kraje a u Vysočiny se jedná o ukazatel přirozeného přírůstu, který je u poměrně atraktivního Plzeňského kraje čtvrtým nejnižším a naopak u méně atraktivní Vysočiny pátým nejvyšším.

U kraje Libereckého, Ústeckého a Královehradeckého o ukazatel HDP, který je u vcelku atraktivních krajů Libereckého a Ústeckého pátý respektive šestý nejnižší a naopak u méně atraktivního kraje Královehradeckého pátý nejvyšší.

U kraje Pardubického a Moravskoslezského se jedná o ukazatele migračního salda a přirozeného přírůstku, které jsou u méně atraktivního kraje Pardubického sedmé a šesté nejvyšší a u poměrně atraktivního Moravskoslezského kraje první a druhé nejnižší.

Z výše uvedeného lze říci, že nejvíce atraktivními oblastmi ČR jsou Střední Čechy a Jižní Morava. Naopak nejméně atraktivními oblastmi ČR jsou severozápad a severovýchod Čech, severovýchod Moravy a Slezsko.

Vedle ukazatelů atraktivity zkoumá tato diplomová práce také vývoj vybraných ukazatelů bezpečnosti na úrovni krajů ČR. Následující podkapitola je tak věnována vývojovým tendencím ukazatelů bezpečnosti.

3.3 Vývojové tendence ukazatelů bezpečnosti

Vývojové tendence ukazatelů bezpečnosti jsou reflektovány pořadím daného kraje v konkrétním roce ve srovnání se zbylými kraji ČR. Konkrétní hodnoty těchto ukazatelů jsou součástí přílohy B v seznamu příloh této diplomové práce.

V následujících tabulkách jsou názvy jednotlivých ukazatelů označeny těmito zkrácenými názvy: Trestné činy, úniky nebezpečných chemických látek (Chemické látky), Požáry a Živelní pohromy. Počátečním bodem této analýzy je níže přiložená tabulka č. 10, která znázorňuje pořadí jednotlivých krajů z hlediska ukazatelů bezpečnosti na začátku hodnoceného období, tedy v roce 2000. Oproti tabulkám s ukazateli atraktivity, kde vyšší hodnoty znamenaly lepší umístění, u ukazatelů bezpečnosti je tomu přesně naopak, tedy čím nižší hodnoty, tím lepší umístění daného kraje.

Tabulka č. 10 – Pořadí krajů ČR z hlediska bezpečnosti na začátku hodnoceného období

Kraj	Trestné činy	Chemické látky	Požáry	Živelní pohromy	Celkové pořadí
Zlínský	2.	1.	1.	1.	1.
Pardubický	3.	5.	2.	4.	2.
Olomoucký	5.	4.	4.	6.	3.
Vysočina	1.	7.	5.	8.	4.
Jihomoravský	8.	2.	6.	7.	5.
Královeský	4.	3.	3.	14.	6.
Jihočeský	6.	9.	9.	5.	7.
Plzeňský	7.	13.	7.	3.	8.
Moravskoslezský	9.	6.	8.	9.	9.
Středočeský	13.	8.	11.	2.	10.
Liberecký	11.	11.	12.	11.	11.
Praha	14.	10.	10.	13.	12.
Ústecký	12.	12.	14.	10.	13.
Karlovarský	10.	14.	13.	12.	14.

Zdroj: zpracováno podle ČSÚ (2018) a HZS ČR (2018)

Nejbezpečnějším krajem z hlediska posuzovaných ukazatelů byl v roce 2000 kraj Zlínský, následovaný krajem Pardubickým a krajem Olomouckým. Naopak nejméně bezpečnými kraji byly kraj Karlovarský, kraj Ústecký a hlavní město Praha. Zajímavým faktem je, že ačkoli Středočeský kraj je v prvních třech ukazatelích podprůměrný, tak na jeho území bylo registrováno druhé nejmenší množství živelních pohrom na 100 km², podobně je na tom i kraj Plzeňský, kterému náleží až osmé místo.

Naopak Královeský kraj je v prvních třech ukazatelích na předních příčkách, v celkovém pořadí mu však náleží šesté místo, a to z důvodu nejvyššího počtu živelních pohrom na 100 km² v rámci krajů ČR.

Na základě výše uvedeného lze říci, že nejméně bezpečnými oblastmi ČR je severozápadní a střední část Čech naopak nejvíce bezpečnými oblastmi je východ Čech a Morava.

V následující tabulce č. 11 je znázorněno pořadí krajů ČR z hlediska bezpečnosti uprostřed hodnoceného období, tedy v roce 2008.

Tabulka č. 11 – Pořadí krajů ČR z hlediska bezpečnosti uprostřed hodnoceného období

Kraj	Trestné činy	Chemické látky	Požáry	Živelní pohromy	Celkové pořadí
Zlínský	2.	1.	1.	5.	1.
Olomoucký	5.	3.	5.	1.-3.	2.
Vysočina	1.	8.	3.	4.	3.-4.
Pardubický	3.	2.	2.	9.	3.-4.
Jihočeský	6.	6.	7.	1.-3.	5.
Jihomoravský	8.	4.	4.	10.	6.-7.
Královehradský	4.	5.	6.	11.	6.-7.
Plzeňský	7.	10.	11.	7.	8.
Karlovarský	9.	13.	13.	1.-3.	9.
Liberecký	12.	11.	9.	8.	10.-11.
Moravskoslezský	10.	7.	10.	13.	10.-11.
Středočeský	11.	9.	12.	12.	12.
Ústecký	13.	12.	14.	6.	13.
Praha	14.	14.	8.	14.	14.

Zdroj: zpracováno podle ČSÚ (2018) a HZS ČR (2018)

Pořadí krajů z hlediska bezpečnosti uprostřed hodnoceného období doznalo několika změn. Nejbezpečnějším krajem je nadále kraj Zlínský, následovaný krajem Olomouckým, který se posunul ze třetího místa na druhé a shodně krajem Pardubickým a Vysočinou. Pardubický kraj oproti začátku hodnoceného období klesl o jedno místo. Olomoucký kraj stoupl v pořadí především díky snížení počtu živelních pohrom na 100 km². Vysočina stoupla pořadím díky snížení počtu požárů a živelních pohrom. Zajímavým faktem je, že na Vysočině je registrováno stále nejnižší množství trestných činů.

Nejméně bezpečnými kraji jsou kraj Středočeský, Ústecký a hlavní město Praha. Ústecký kraj své umístění oproti roku 2000 nezměnil, k lepšímu umístění mu nepomohlo ani snížení množství živelních pohrom oproti minulému období. Praha si o dvě místa pohoršila především kvůli nárůstu úniků chemických látek. Středočeský kraj pak klesl v celkovém pořadí kvůli výraznému nárůstu počtu živelních pohrom, z druhého nejnižšího na třetí nejvyšší.

V rámci pořadí ostatních krajů ČR zaznamenal největší posun Karlovarský kraj, který se posunul z posledního místa až na deváté. Příčinou tohoto posunu je především rapidní snížení počtu živelních pohrom na 100 km² a to z třetího nejvyššího na nejnižší v celé ČR.

Na základě výše uvedeného lze říci, že nejméně bezpečné kraje jsou stále situovány na severozápadě a ve středu Čech. Nejbezpečnější částí ČR je i nadále východ Čech a Morava.

V následující tabulce č. 12 je znázorněno pořadí krajů ČR z hlediska bezpečnosti na konci hodnoceného období, tedy v roce 2016. Chybí zde data o počtu živelních pohrom z důvodu, který je uveden dříve.

Tabulka č. 12 – Pořadí krajů ČR z hlediska bezpečnosti na konci hodnoceného období

Kraj	Trestné činy	Chemické látky	Požáry	Živelní pohromy	Celkové pořadí
Zlínský	3.	3.	1.	x	1.
Pardubický	1.	5.	2.	x	2.
Olomoucký	9.	1.	4.	x	3.
Vysočina	2.	8.	5.	x	4.
Jihomoravský	10.	4.	3.	x	5.
Jihočeský	8.	6.	6.	x	6.
Královehradecký	4.	10.	7.	x	7.
Moravskoslezský	12.	2.	9.	x	8.
Středočeský	5.	9.	12.	x	9.
Plzeňský	6.	12.	11.	x	10.
Praha	14.	7.	10.	x	11.
Liberecký	11.	13.	8.	x	12.
Karlovarský	7.	14.	13.	x	13.
Ústecký	13.	11.	14.	x	14.

Zdroj: zpracováno podle ČSÚ (2018) a HZS ČR (2018)

Z tabulky vyplývá, že nejbezpečnějším krajem na konci hodnoceného období je stále kraj Zlínský, následovaný krajem Pardubickým, který si polepšil o jednu příčku ze třetího místa na druhé a krajem Olomouckým, který si o jednu pozici oproti roku 2008 pohoršil. Lepšímu umístění Pardubického kraje brání vyšší počet úniků chemických látek, který je až pátý nejvyšší. U Olomouckého kraje je překážkou v lepším umístění poměrně vysoký počet registrovaných trestných činů, který je pátým nejvyšším v rámci krajů ČR v tomto období.

Nejméně bezpečnými kraji jsou pak kraj Ústecký, kraj Karlovarský a kraj Liberecký. Ústecký kraj si oproti roku 2008 pohoršil o jedno místo, v rámci jednotlivých hodnocených ukazatelů patří k nejhorším v celé ČR. Karlovarský kraj si oproti minulému období pohoršil o čtyři místa, Liberecký kraj o dvě. Důvodem jejich propadu je především absence ukazatele počtu živelních pohrom, kde oba tyto kraje patřily k nejlepším.

Při pohledu na pořadí ostatních krajů zaznamenal největší posun oproti roku 2008 kraj Středočeský a hlavní město Praha. Středočeský kraj se posunul z dvanáctého místa na deváté a to díky výraznému poklesu počtu registrovaných trestných činů ze čtvrtého nejvyššího na pátý nejnižší. Hlavní město Praha se posunulo z posledního místa na jedenácté z důvodu značného poklesu počtu úniků chemických látek. V rámci hodnocení tohoto ukazatele patřilo Praze v roce 2008 poslední místo, v tomto období je však počet těchto úniků sedmý nejnižší.

Na základě výše uvedeného jsou tak nadále nejméně bezpečné kraje situovány v severozápadní a střední části Čech. Nejbezpečnější částí ČR je i nadále východ Čech a Morava.

Při porovnání začátku a konce hodnoceného období nejsou patrné významné posuny pořadím krajů. Kraje Zlínský, Pardubický, Olomoucký, Vysočina a Jihomoravský obsadily naprosto identická umístění na začátku i na konci hodnoceného období. Zbylé kraje až na kraj Plzeňský své umístění pouze zlepšily či zhoršily o jedno místo. Plzeňský kraj si jako jediný pohoršil o dvě příčky z osmého místa na začátku hodnoceného období na desáté na konci hodnoceného období a to především kvůli nárůstu počtu požárů a absenci počtu živelních pohrom, kde patřil k nadprůměrným.

Následující tabulka č. 13 znázorňuje pořadí krajů ČR z hlediska bezpečnosti za celé hodnocené období mezi roky 2000-2016. Výjimkou jsou živelní pohromy, u kterých je toto období od roku 2000 do roku 2009.

Tabulka č. 13 – Pořadí krajů ČR z hlediska bezpečnosti za celé hodnocené období

Kraj	Trestné činy	Chemické látky	Požáry	Živelní pohromy	Celkové pořadí
Zlínský	2.	1.	1.	3.	1.
Vysočina	1.	8.	3.	1.	2.
Pardubický	3.	2.	2.	7.	3.
Olomoucký	5.	4.	6.	2.	4.
Královehradecký	4.	5.	4.	8.	5.
Jihomoravský	8.	3.	5.	6.	6.
Jihočeský	6.	7.	7.	4.	7.
Plzeňský	7.	10.	10.	9.	8.
Moravskoslezský	10.	6.	8.	13.	9.
Karlovarský	9.	14.	13.	5.	10.
Středočeský	11.	9.	12.	11.	11.
Liberecký	12.	12.	11.	12.	12.
Praha	14.	11.	9.	14.	13.
Ústecký	13.	13.	14.	10.	14.

Zdroj: zpracováno podle ČSÚ (2018) a HZS ČR (2018)

Pořadí krajů z hlediska bezpečnosti za celé sledované období 2000-2016 odpovídá trendu pořadí krajů v letech 2000, 2008 a 2016. Nejbezpečnějším krajem ČR za celé hodnocené období je kraj Zlínský, následovaný Vysočinou a krajem Pardubickým. U Pardubického kraje i u Vysočiny je zřejmé, že jejich možné lepší umístění limituje jeden konkrétní ukazatel. V případě Vysočiny se jedná o ukazatel počtu úniků chemických látek, který je až osmý nejnižší. V případě Pardubického kraje pak počet živelních pohrom na 100 km², který je v rámci všech hodnocených krajů až sedmý nejnižší.

Nejméně bezpečnými kraji jsou kraj Ústecký, Liberecký a hlavní město Praha. Všechny tyto kraje patří v rámci hodnocení všech ukazatelů k podprůměrným až nejhorším. Výjimkou je u hlavního města Prahy ukazatel počtu požárů, který je devátý nejnižší v rámci všech hodnocených krajů.

Při pohledu na pořadí ostatních krajů je patrné, že u kraje Karlovarského a Moravskoslezského brání jejich lepšímu umístění vždy dva konkrétní ukazatele, které jsou ve srovnání s ostatními ukazateli v daném kraji vyšší. V případě Karlovarského kraje se jedná o ukazatele úniků chemických látek a počtu požárů, které jsou za celé hodnocené období nejvyšší. V případě Moravskoslezského kraje pak o ukazatele počtu registrovaných trestných činů a počtu živelních pohrom, které jsou také velice podprůměrné.

Z výše uvedeného je zřejmé, že nejvíce bezpečnými oblastmi ČR za celé hodnocené období mezi roky 2000 a 2016 jsou Východní Čechy a Morava. Nejméně bezpečnými oblastmi ČR jsou severozápadní a Střední Čechy.

Po zhodnocení vývojových tendencí ukazatelů atraktivity a bezpečnosti v rámci krajů ČR za sledované období od roku 2000 do roku 2016 bude v další části této analýzy zkoumána vzájemná závislost jednotlivých ukazatelů bezpečnosti a ukazatelů atraktivity.

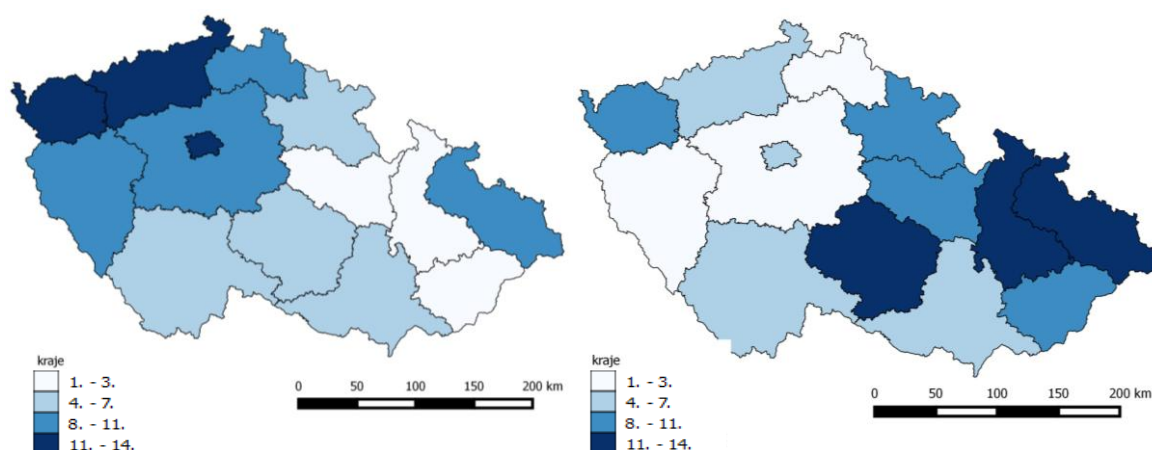
3.4 Analýza závislosti pořadí krajů mezi bezpečností a atraktivitou

V této podkapitole budou provedena srovnání krajů ČR z hlediska bezpečnosti a atraktivity pomocí kartogramů. Obdobně jako v předchozích podkapitolách budou tato srovnání provedena nejprve na začátku hodnoceného období v roce 2000, poté uprostřed hodnoceného období v roce 2008, na konci hodnoceného období v roce 2016 a nakonec souhrnně za celé toto hodnocené období mezi roky 2000 a 2016.

Komparace pořadí krajů na začátku hodnoceného období

Na následujícím obrázku č. 6 jsou zobrazeny kartogramy ukazující úroveň krajů z hlediska bezpečnosti a z hlediska atraktivity na začátku hodnoceného období v roce 2000. Na první pohled jsou zřejmé rozdíly. Nejméně bezpečné kraje jsou situované na západě ČR a nejvíce bezpečné na východě ČR naopak nejvíce atraktivní kraje jsou situovány na západě ČR a nejméně atraktivní na východě ČR. Při bližším pohledu je vidět, že nejméně bezpečnými kraji ČR v roce 2000 byly kraj Karlovarský, Ústecký a hlavní město Praha. Tyto kraje však z hlediska atraktivity byly v roce 2000 na předních místech. Obdobně je tomu i z opačného pohledu. Nejvíce bezpečné kraje (Pardubický, Olomoucký a Zlínský) v roce 2000 jsou z hlediska atraktivity v témže roce na místech posledních. Výjimku tvoří kraj Jihomoravský, který patřil v roce 2000 k nejbezpečnějším, ale i k nejatraktivnějším.

Při provedené korelační analýze pořadí jednotlivých krajů v tomto roce dosáhl výsledný korelační koeficient hodnoty -0,5330. Kritickou hodnotou pro prokázání statisticky významné závislosti bylo potřeba dosáhnout hodnoty -0,5380. Ačkoli je rozdíl mezi těmito hodnotami minimální, nelze říci, že byla prokázána statisticky významná závislost mezi pořadím krajů z hlediska bezpečnosti a atraktivity v roce 2000.

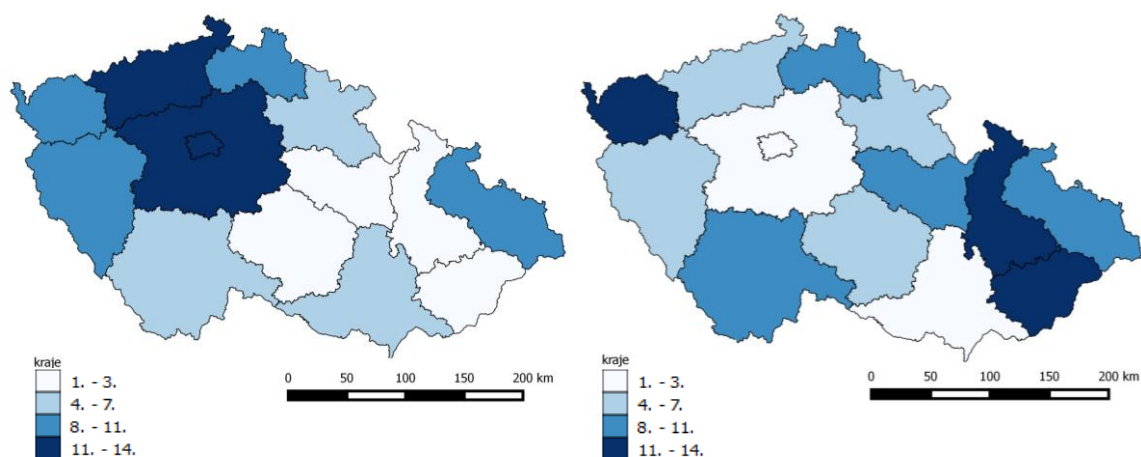
Obr. č. 6 – Komparace pořadí bezpečnosti (vlevo) a pořadí atraktivity (vpravo) krajů ČR v roce 2000

Zdroj: zpracováno podle ČSÚ (2018), HZS ČR (2018) a ČNB (2018)

Komparace pořadí krajů uprostřed hodnoceného období

Na následujícím obrázku č. 7 jsou zobrazeny kartogramy ukazující úroveň krajů z hlediska bezpečnosti a z hlediska atraktivity uprostřed hodnoceného období, tedy v roce 2008. Oproti kartogramům z roku 2000 už zde není tak výrazně ČR rozdělena na západ a východ. Při bližším pohledu na nejvíce bezpečné kraje z roku 2008 (Pardubický, Olomoucký, Zlínský, Vysočina) je zřejmé, že tyto kraje s výjimkou Vysočiny byly naopak z hlediska atraktivity opět na posledních místech v rámci všech krajů ČR. Při opačném úhlu pohledu byly nejméně bezpečné kraje (Ústecký, Středočeský, hlavní město Praha) v roce 2008 naopak nejvíce atraktivními kraji v tomto roce. Výjimku tvoří Jihomoravský kraj, který patří mezi tři nejatraktivnější kraje, ale zároveň i mezi kraje s vyšší úrovní bezpečnosti.

Při provedené korelační analýze pořadí jednotlivých krajů v tomto roce dosáhl výsledný korelační koeficient hodnoty -0,4497. Kritickou hodnotou pro prokázání statisticky významné závislosti bylo potřeba dosáhnout hodnoty -0,5380. S ohledem na výslednou hodnotu je patrné, že nebyla prokázána statisticky významná závislost mezi pořadím krajů z hlediska bezpečnosti a atraktivity v roce 2008, přestože při pohledu na níže uvedený kartogram č. 7 jistá inverze pořadí vidět je.

Obr. č. 7 – Komparace pořadí bezpečnosti (vlevo) a pořadí atraktivity (vpravo) krajů ČR v roce 2008

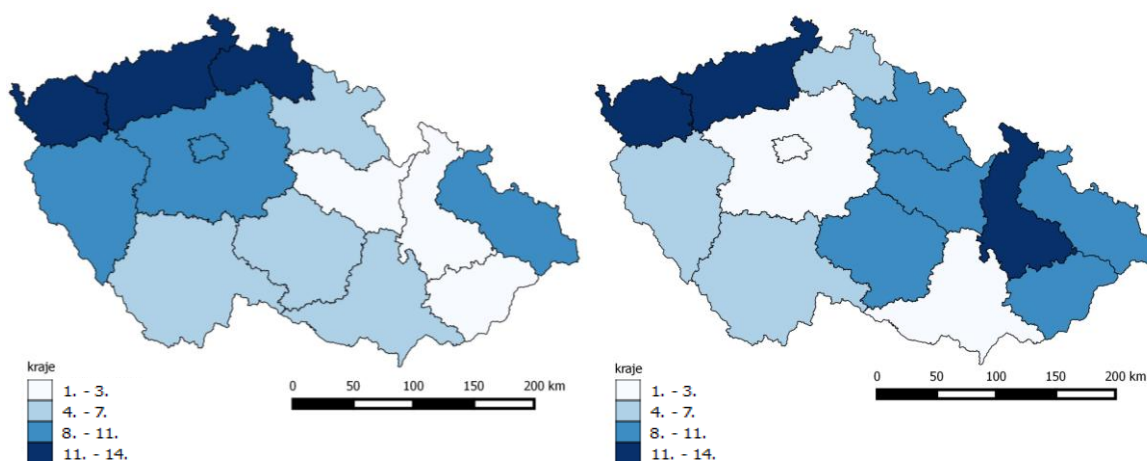
Zdroj: zpracováno podle ČSÚ (2018), HZS ČR (2018) a ČNB (2018)

Komparace pořadí krajů na konci hodnoceného období

Na následujícím obrázku č. 8 jsou zobrazeny kartogramy ukazující úroveň krajů z hlediska bezpečnosti a z hlediska atraktivity na konci hodnoceného období, tedy v roce 2016. Nastolený trend z minulých let se projevuje i v roce 2016. Nejbezpečnější kraje (Pardubický, Olomoucký, Zlínský) jsou zároveň kraji nejméně atraktivními. Z opačného pohledu nejvíce atraktivní kraje (Středočeský, Jihomoravský, hlavní město Praha) jsou zároveň kraji, které mají s výjimkou kraje Jihomoravského nízkou úroveň bezpečnosti.

Při bližším pohledu je zřejmé, že kraje Karlovarský a Ústecký, které byly z hlediska bezpečnosti na posledních místech, jsou zároveň kraji nejméně atraktivními.

Při provedené korelační analýze pořadí jednotlivých krajů v tomto roce dosáhl výsledný korelační koeficient hodnoty $-0,1322$. Kritickou hodnotou pro prokázání statisticky významné závislosti bylo potřeba dosáhnout hodnoty $-0,5380$. Na základě výsledné hodnoty korelačního koeficientu je zřejmé, že nebyla prokázána statisticky významná závislost mezi pořadím krajů z hlediska bezpečnosti a atraktivity v roce 2016. Autor se domnívá, že příčinou výsledné nízké hodnoty tohoto koeficientu je výše zmíněná nízká úroveň bezpečnosti a zároveň nízká úroveň atraktivity u Karlovarského a Ústeckého kraje.

Obr. č. 8 – Komparace pořadí bezpečnosti (vlevo) a pořadí atraktivity (vpravo) krajů ČR v roce 2016

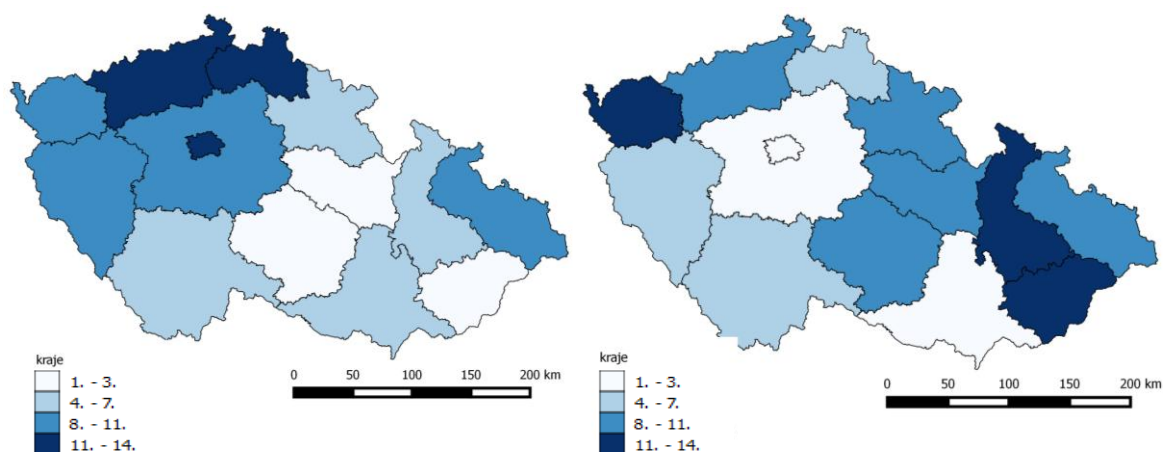
Zdroj: zpracováno podle ČSÚ (2018), HZS ČR (2018) a ČNB (2018)

Komparace pořadí krajů za celé hodnocené období

Na následujícím obrázku č. 9 jsou zobrazeny kartogramy ukazující úroveň krajů z hlediska bezpečnosti a z hlediska atraktivity za celé hodnocené období v letech 2000-2016. Tyto kartogramy pouze reflektují průběžný vývoj pořadí ve sledovaných obdobích (2000, 2008 a 2016). Nejvíce bezpečné kraje (Pardubický, Zlínský, Vysočina) jsou zároveň nejméně atraktivními kraji za celé sledované období. Naopak kraje nejvíce atraktivní (Středočeský, Jihomoravský, hlavní město Praha) jsou zároveň nejméně bezpečné, vyjma kraje Jihomoravského, který je jedním z nejvíce atraktivních a zároveň i nejvíce bezpečných krajů.

Další výjimky tvoří kraje Karlovarský, Moravskoslezský a Ústecký. Tyto kraje jsou za celé hodnocené období v letech 2000-2016 nejméně atraktivními a zároveň nejméně bezpečnými.

Při provedené korelační analýze pořadí jednotlivých krajů v tomto roce dosáhl výsledný korelační koeficient hodnoty $-0,4774$. Kritickou hodnotou pro prokázání statisticky významné závislosti bylo potřeba dosáhnout hodnoty $-0,5380$. Na základě výsledné hodnoty korelačního koeficientu je zřejmé, že nebyla prokázána statisticky významná závislost mezi pořadím krajů z hlediska bezpečnosti a atraktivity za celé hodnocené období v letech 2000-2016. Autor se domnívá, že příčinou neprokázání statisticky významné závislosti jsou výše zmíněné nuance u kraje Karlovarského, Moravskoslezského a Ústeckého.

Obr. č. 9 – Komparace pořadí bezpečnosti (vlevo) a pořadí atraktivity (vpravo) krajů ČR v letech 2000-2016

Zdroj: zpracováno podle ČSÚ (2018), HZS ČR (2018) a ČNB (2018)

V následující podkapitole jsou zkoumány závislosti mezi bezpečností a atraktivitou. Korelační analýzy slouží k prokázání výše provedených komparací pořadí bezpečnosti a atraktivity v krajích ČR.

3.5 Analýza závislostí mezi vývojem bezpečnosti a atraktivity

V této podkapitole bude zkoumána vzájemná závislost jednotlivých ukazatelů bezpečnosti a atraktivity za hodnocené období od roku 2000 do roku 2016. Výjimku v tomto období tvoří sledování vzájemných závislostí živelních pohrom s ukazateli atraktivity, sledování vzájemných závislostí průměrné hrubé mzdy s ukazateli bezpečnosti a sledování vzájemných závislostí PZI s ukazateli bezpečnosti kvůli chybějícím datům, jak již bylo zmíněno dříve. Korelace těchto vztahů tak budou provedeny za období mezi roky 2000 a 2009 (živelní pohromy x ukazatele atraktivity), 2002 a 2016 (průměrná hrubá mzda x ukazatele bezpečnosti) a 2000 a 2015 (PZI x ukazatele bezpečnosti), což je i přes kratší časový horizont oproti ostatním korelacím zřejmě dostatečná časová řada pro možné projevení potenciálních vztahů.

Korelační analýza mezi HDP a ukazateli bezpečnosti

První skupina korelačních analýz slouží k posouzení vztahů mezi HDP a jednotlivými ukazateli bezpečnosti mezi lety 2000 a 2016 v krajích ČR. Výjimku v tomto období tvoří korelace HDP a živelních pohrom, kde je toto období od roku 2000 do roku 2009 z důvodu, který byl uveden již dříve. Následující tabulka č. 14 obsahuje hodnoty korelačních koeficientů mezi ukazatelem výše HDP s jednotlivými ukazateli bezpečnosti daného kraje.

Tabulka č. 14 – Výsledky korelační analýzy mezi HDP a ukazateli bezpečnosti v letech 2000-2016

Kraj/Vztah	HDP x Trestné činy	HDP x Chemické látky	HDP x Požáry	HDP x Živelní pohromy
Středočeský	-0,8278	0,7674	-0,3529	0,1695
Jihočeský	-0,8632	-0,2610	-0,3430	-0,2298
Plzeňský	-0,9090	-0,0665	-0,2458	-0,0279
Jihomoravský	-0,8889	0,8415	-0,4661	0,5353
Vysočina	-0,5512	0,7995	-0,2324	-0,0269
Moravskoslezský	-0,1670	0,4970	-0,2879	0,9305
Ústecký	-0,5553	0,5551	-0,4873	-0,1803
Olomoucký	-0,8730	0,5902	-0,4460	0,2528
Královehradecký	-0,8589	0,6241	-0,1114	0,1722
Pardubický	-0,8779	-0,1843	0,0286	0,2378
Zlínský	-0,9238	0,8295	-0,0864	0,6345
Karlovarský	-0,8380	0,5213	-0,5542	-0,2551
Liberecký	-0,8413	0,8628	-0,6201	0,6301
Praha	-0,9399	0,1773	-0,4933	0,1355

Zdroj: zpracováno podle ČSÚ (2018) a HZS ČR (2018)

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že mezi ukazatelem HDP a trestných činů se ve všech krajích ČR projevila nepřímá závislost. Na základě toho se lze domnívat, že růst HDP souvisí s poklesem počtu trestných činů. Výjimku tvoří Moravskoslezský kraj, u něhož se statisticky významná závislost neprojevila.

Mezi ukazateli HDP a úniků chemických látek naopak ve většině krajů ČR projevila přímá závislost. To znamená, že růst HDP souvisí s nárůstem počtu úniků chemických látek. Výjimku tvoří kraje Pardubický, Plzeňský, Jihočeský a hlavní město Praha, u kterých se statisticky významná závislost neprojevila.

U ukazatelů HDP a požárů se projevila mírná nepřímá závislost jen ve čtyřech krajích ČR a to v kraji Ústeckém, Karlovarském, Libereckém a v hlavním městě Praze. U zbylých krajů ČR se statisticky významná závislost mezi těmito ukazateli neprojevila.

U posledních ukazatelů HDP a živelních pohrom se projevila přímá závislost jen v Moravskoslezském kraji. U zbytku krajů ČR se statisticky významná závislost neprojevila, takže se lze domnívat, že živelní katastrofy v obecné rovině HDP významně neovlivňují.

Z těchto výsledků se dá odvodit, že snižující se úroveň kriminality a v některých regionech i snižující se počty požárů jsou obecně doprovázeny zvyšující se ekonomickou výkonností. Z tohoto hlediska tak lze považovat bezpečnost za determinantu atraktivity regionu.

Naopak pozitivní korelace, tedy čím vyšší ekonomická výkonnost, tím více úniků chemických látek je poměrně překvapivá, do jisté míry však vysvětlitelná jako dopad právě zvýšené ekonomické aktivity.

Korelační analýza mezi PZI a ukazateli bezpečnosti

Druhá skupina korelačních analýz slouží k posouzení vztahů mezi PZI a jednotlivými ukazateli bezpečnosti mezi lety 2000 a 2015 v krajích ČR. Následující tabulka č. 15 obsahuje hodnoty korelačních koeficientů mezi ukazatelem výše PZI s jednotlivými ukazateli bezpečnosti daného kraje.

Tabulka č. 15 – Výsledky korelační analýzy mezi PZI a ukazateli bezpečnosti v letech 2000-2015

Kraj/Vztah	PZI x Trestné činy	PZI x Chemické látky	PZI x Požáry	PZI x Živelní pohromy
Středočeský	-0,7617	0,5791	-0,3481	0,1745
Jihočeský	-0,8361	-0,4712	-0,3839	-0,2015
Plzeňský	-0,9350	-0,1710	-0,1845	0,2062
Jihomoravský	-0,7438	0,4939	-0,2853	0,1744
Vysočina	-0,1785	0,6851	-0,1821	0,0749
Moravskoslezský	0,2268	0,4945	-0,1147	0,9052
Ústecký	-0,0338	0,4001	-0,3173	0,0205
Olomoucký	-0,7927	0,7072	-0,2689	-0,0875
Královehradecký	-0,8607	0,2886	-0,1174	0,2476
Pardubický	-0,5455	-0,4245	0,2499	0,0705
Zlínský	-0,8748	0,8269	0,0907	0,4970
Karlovarský	-0,7766	0,3167	-0,5173	-0,3182
Liberecký	-0,5605	0,6550	-0,4939	0,4862
Praha	-0,9675	-0,0020	-0,5804	0,2304

Zdroj: zpracováno podle ČSÚ (2018), HZS ČR (2018) a ČNB (2018)

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že mezi ukazateli PZI a trestných činů se téměř ve všech krajích ČR projevila nepřímá závislost. Na základě toho se lze domnívat, že růst HDP souvisí s poklesem počtu trestných činů. Výjimku tvoří kraje Moravskoslezský, Ústecký a Vysočina, u kterých se statisticky významná závislost neprojevila.

Na rozdíl od předcházejících vzájemných vztahů úniků chemických látek s ukazatelem HDP se u vzájemných vztahů PZI a úniků chemických látek se pouze u pěti krajů ČR projevila přímá závislost a to u kraje Středočeského, Olomouckého, Vysočiny, Zlínského a Libereckého. Ve zbylých krajích ČR se statisticky významná závislost neprojevila.

U dalších vzájemných vztahů ukazatelů PZI a požárů se projevila mírná nepřímá závislost jen ve dvou krajích ČR a to v kraji Karlovarském a v hlavním městě Praze. U zbylých krajů ČR se statisticky významná závislost mezi těmito ukazateli neprojevila.

U posledních ukazatelů PZI a živelních pohrom se projevila přímá závislost opět jen v Moravskoslezském kraji. U zbytku krajů ČR se statisticky významná závislost neprojevila.

Z těchto výsledků lze opět odvodit, že snižující se úroveň kriminality je obecně doprovázena zvyšujícím se množstvím PZI jdoucích do konkrétních krajů. Z tohoto hlediska tak lze považovat bezpečnost za determinantu atraktivity regionu. Naopak pozitivní korelační vztahy mezi PZI a úniky chemických látek, lze do jisté míry vysvětlit jako právě dopad přílivu PZI do těchto regionů.

Korelační analýza mezi průměrnou hrubou mzdou a ukazateli bezpečnosti

Třetí skupina korelačních analýz slouží k posouzení vztahů mezi průměrnou hrubou mzdou a jednotlivými ukazateli bezpečnosti mezi lety 2002 a 2016 v krajích ČR. Výjimku v tomto období tvoří korelace průměrné hrubé mzdy a živelních pohrom, kde je toto období od roku 2002 do roku 2009 z důvodu, který byl uveden již dříve. Následující tabulka č. 16 obsahuje hodnoty korelačních koeficientů mezi ukazatelem výše průměrné hrubé mzdy s jednotlivými ukazateli bezpečnosti daného kraje.

Tabulka č. 16 – Výsledky korelační analýzy mezi průměrnou hrubou mzdou a ukazateli bezpečnosti v letech 2002-2016

Kraj/Vztah	Mzda x Trestné činy	Mzda x Chemické látky	Mzda x Požáry	Mzda x Živelní pohromy
Středočeský	-0,6832	0,4721	-0,5760	-0,1116
Jihočeský	-0,8327	-0,5140	-0,4564	-0,4616
Plzeňský	-0,8765	-0,4726	-0,5314	-0,3037
Jihomoravský	-0,8418	0,6322	-0,5658	0,3478
Vysočina	-0,4607	0,6177	-0,3638	0,1176
Moravskoslezský	0,0091	-0,1768	-0,4771	0,8818
Ústecký	-0,6330	0,0173	-0,6268	-0,5074
Olomoucký	-0,7956	0,2779	-0,6198	0,2198
Královehradecký	-0,8040	0,3523	-0,4397	0,2571
Pardubický	-0,8563	-0,3528	-0,1776	-0,1838
Zlínský	-0,8925	0,7912	-0,2654	0,6112
Karlovarský	-0,8470	0,4254	-0,6467	-0,1849
Liberecký	-0,7729	0,7749	-0,5727	0,6068
Praha	-0,9086	-0,2507	-0,7320	-0,1882

Zdroj: zpracováno podle ČSÚ (2018) a HZS ČR (2018)

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že mezi ukazateli průměrné hrubé mzdy a trestných činů se téměř ve všech krajích ČR s výjimkou kraje Moravskoslezského a Vysočiny projevila nepřímá závislost. Na základě toho se lze domnívat, že růst průměrné hrubé mzdy souvisí s poklesem počtu trestných činů.

U vzájemných vztahů průměrné hrubé mzdy a úniků chemických látek se projevila přímá závislost pouze ve čtyřech krajích a to v kraji Libereckém, Zlínském, Jihomoravském a na Vysočině. U zbylých krajů ČR se statisticky významná závislost neprojevila.

U vzájemných vztahů průměrné hrubé mzdy a požárů se na rozdíl od předcházejících korelačních skupin projevila nepřímá závislost v polovině krajů ČR a to v kraji Středočeském, Plzeňském, Jihomoravském, Ústeckém, Karlovarském, Libereckém, Olomouckém a v hlavním městě Praze. U zbylých krajů ČR se statisticky významná závislost mezi těmito ukazateli neprojevila.

U posledních ukazatelů průměrné hrubé mzdy a živelních pohrom se projevila přímá závislost opět jako v předchozích případech jen v Moravskoslezském kraji. U zbytku krajů ČR se statisticky významná závislost neprojevila.

Z výše uvedených výsledků se dá odvodit, že snižující se úroveň kriminality a v některých regionech i snižující se počty požárů jsou obecně doprovázeny zvyšující se úrovní průměrné hrubé mzdy. Z tohoto hlediska tak lze považovat bezpečnost za determinantu atraktivity regionu. Naopak v některých regionech pozitivní korelace mezi výší průměrné hrubé mzdy a počtem úniků chemických látek je poměrně překvapivá.

Korelační analýza mezi migračním saldem a ukazateli bezpečnosti

Čtvrtá skupina korelačních analýz slouží k posouzení vztahů mezi výší migračního salda a jednotlivými ukazateli bezpečnosti mezi lety 2000 a 2016 v krajích ČR. Výjimku v tomto období tvoří korelace migračního salda a živelních pohrom, kde je toto období od roku 2000 do roku 2009 z důvodu, který byl uveden již dříve. Následující tabulka č. 17 obsahuje hodnoty korelačních koeficientů mezi ukazatelem migračního salda s jednotlivými ukazateli bezpečnosti daného kraje.

Tabulka č. 17 – Výsledky korelační analýzy mezi migračním saldem a ukazateli bezpečnosti v letech 2000-2016

Kraj/Vztah	Migrace x Trestné činy	Migrace x Chemické látky	Migrace x Požáry	Migrace x Živelní pohromy
Středočeský	0,1062	0,6104	0,2950	0,0980
Jihočeský	0,2089	0,3252	0,4253	0,0069
Plzeňský	-0,0266	0,2413	0,3604	0,0911
Jihomoravský	-0,0162	0,4474	0,2124	0,2657
Vysočina	0,3735	-0,1421	0,4659	0,3413
Moravskoslezský	-0,0737	0,2931	0,6496	0,3940
Ústecký	0,5548	0,1838	0,3887	0,1296
Olomoucký	0,3532	-0,0668	0,4880	0,2826
Královehradecký	0,3624	0,2664	0,2124	0,2188
Pardubický	0,1045	0,0205	-0,0685	0,3994
Zlínský	0,5550	-0,3217	0,0262	0,2440
Karlovarský	0,5702	0,1423	0,3536	0,5770
Liberecký	0,2992	-0,0013	0,2515	0,5536
Praha	-0,2483	0,7074	0,1878	0,3453

Zdroj: zpracováno podle ČSÚ (2018) a HZS ČR (2018)

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že mezi ukazateli migračního salda a trestných činů se projevila mírná přímá závislost pouze ve třech krajích ČR a to v kraji Karlovarském, Zlínském a Ústeckém. Na základě toho se lze domnívat, že růst migračního salda souvisí s růstem počtu trestných činů. U zbylých krajů ČR se statisticky významná závislost neprojevila.

U vzájemných vztahů ukazatelů migračního salda a úniků chemických látek se na rozdíl od předcházejících skupin projevila přímá závislost pouze ve dvou krajích a to v kraji Středočeském a v hlavním městě Praze. U zbylých krajů ČR se statisticky významná závislost neprojevila.

Mezi ukazateli migračního salda a požárů se projevila mírná nepřímá závislost jen ve dvou krajích ČR a to v kraji Olomouckém a Moravskoslezském. U zbylých krajů ČR se statisticky významná závislost mezi těmito ukazateli neprojevila.

U posledních ukazatelů migračního salda a živelních pohrom se tentokrát ani u jednoho z krajů ČR statisticky významná závislost neprojevila.

Na základě těchto výsledků lze říci, že pozitivní korelace migračního salda s ukazateli registrovaných trestných činů, úniků chemických látek a požárů se projevila jen v několika regionech ČR. Z tohoto hlediska tak nelze považovat bezpečnost za determinantu atraktivity regionu.

Korelační analýza mezi přirozeným přírůstkem a ukazateli bezpečnosti

Poslední skupina korelačních analýz slouží k posouzení vztahů mezi přirozeným přírůstkem a jednotlivými ukazateli bezpečnosti mezi lety 2000 a 2016 v krajích ČR. Výjimku v tomto období tvoří korelace přirozeného přírůstku a živelních pohrom, kde je toto období od roku 2000 do roku 2009 z důvodu, který byl uveden již dříve. Následující tabulka č. 18 obsahuje hodnoty korelačních koeficientů mezi ukazatelem přirozeného přírůstku s jednotlivými ukazateli bezpečnosti daného kraje.

Tabulka č. 18 – Výsledky korelační analýzy mezi přirozeným přírůstkem a ukazateli bezpečnosti v letech 2000-2016

Kraj/Vztah	Přírůstek x Trestné činy	Přírůstek x Chemické látky	Přírůstek x Požáry	Přírůstek x Živelní pohromy
Středočeský	-0,5413	0,6986	-0,2958	0,2171
Jihočeský	-0,4254	-0,2564	-0,2366	-0,0942
Plzeňský	-0,4107	-0,3714	-0,1703	0,0228
Jihomoravský	-0,6948	0,7120	-0,4878	0,5256
Vysočina	-0,1833	0,6086	-0,2555	0,0094
Moravskoslezský	0,1534	0,1960	0,1373	0,9272
Ústecký	0,4002	0,2654	0,0497	-0,2681
Olomoucký	-0,5312	0,4290	-0,0315	0,2895
Královehradecký	-0,2067	0,3012	-0,0331	0,3668
Pardubický	-0,4429	-0,1544	-0,2173	0,2106
Zlínský	-0,2859	0,2216	-0,3088	0,6868
Karlovarský	0,4725	-0,3553	0,1001	0,1201
Liberecký	-0,2897	0,4088	-0,3634	0,6818
Praha	-0,9181	0,1611	-0,5522	0,0559

Zdroj: zpracováno podle ČSÚ (2018) a HZS ČR (2018)

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že mezi ukazateli přirozeného přírůstku a trestných činů se projevila nepřímá závislost pouze u čtyř krajů ČR a to v kraji Středočeském, Olomouckém, Jihomoravském a v hlavním městě Praze. Na základě toho se lze domnívat, že růst přirozeného přírůstku souvisí s poklesem počtu trestných činů. U zbylých krajů ČR se statisticky významná závislost neprojevila.

U vzájemných vztahů ukazatelů přirozeného přírůstku a úniků chemických látek se projevila přímá závislost pouze u tří krajů a to v kraji Jihomoravském, Středočeském a na Vysočině. U zbylých krajů ČR se statisticky významná závislost neprojevila.

Mezi ukazateli přirozeného přírůstku a požárů se u vzájemných korelací projevila mírná nepřímá závislost jen ve dvou krajích ČR a to v kraji Jihomoravském a v hlavním městě Praze. U zbylých krajů ČR se statisticky významná závislost mezi těmito ukazateli neprojevila.

U posledních ukazatelů přirozeného přírůstku a živelních pohrom se oproti předchozím skupinám korelací projevila přímá závislost u tří krajů ČR a to v kraji Moravskoslezském, Zlínském a Libereckém. U zbytku krajů ČR se statisticky významná závislost neprojevila.

Z výše uvedených výsledků je zřejmé, že statisticky významné korelační koeficienty mezi ukazateli přirozeného přírůstku a ukazateli bezpečnosti se projevily spíše sporadicky. Z tohoto hlediska tak nelze v rámci plošného hodnocení ČR považovat bezpečnost za determinantu atraktivity regionu.

3.6 Shrnutí analýzy závislosti mezi ukazateli bezpečnosti a atraktivity

Na základě všech výše provedených skupin korelačních analýz lze poznamenat, že statisticky významné závislosti mezi ukazateli atraktivity a bezpečnosti v rámci jednotlivých krajů ČR byly prokázány především u vzájemných korelací ukazatelů HDP, PZI a výše průměrné hrubé mzdy s ukazateli registrovaných trestných činů, počtu úniků chemických látek a počtu požárů. U ostatních vzájemných korelací se statisticky významné závislosti projevily spíše sporadicky pouze v některých regionech ČR.

U většiny krajů byla prokázána statisticky významná závislost mezi ukazatelem počtu registrovaných trestných činů s ukazateli HDP, PZI a výší průměrné hrubé mzdy, mezi ukazatelem počtu úniků chemických látek a HDP a mezi ukazatelem průměrné hrubé mzdy a počtu požárů. Při bližším pohledu je možné spatřit jisté výjimky z hlediska jednotlivých krajů ČR. Všechny tyto vztahy vykazovaly statisticky významnou nepřímou závislost, vyjma vztahu HDP a úniků chemických látek, kde se jednalo o přímou závislost.

První výjimku tvořil Moravskoslezský kraj, u kterého nebyla prokázána statisticky významná závislost u korelačních analýz mezi ukazatelem trestných činů s ukazateli HDP, PZI ani výše průměrné hrubé mzdy.

Druhou výjimkou byl kraj Vysočina, u kterého byla sice prokázána statisticky významná závislost u korelačních analýz mezi ukazatelem registrovaných trestných činů s HDP, kdežto u korelačních analýz registrovaných trestných činů s PZI a výší průměrné hrubé mzdy nikoli.

Třetí výjimkou byl pak kraj Ústecký, u kterého byla prokázána statisticky významná závislost u korelačních analýz ukazatele registrovaných trestných činů s HDP a výší průměrné hrubé mzdy, ale u korelačních analýz s PZI nikoli.

Mezi ukazateli průměrné hrubé mzdy a počtu požárů se projevila statisticky významná závislost v osmi ze čtrnácti krajů ČR, tedy téměř v polovině, kdežto u ostatních vztahů počtu požárů s ukazateli atraktivity se závislosti projevily spíše sporadicky.

Poslední výjimku tvořily kraje Pardubický, Plzeňský, Jihočeský a hlavní město Praha u korelační analýzy mezi ukazatelem úniků chemických látek a HDP. U těchto krajů se navzdory zbytku krajů ČR statisticky významná závislost neprojevila.

Na základě výše uvedeného je zřejmé, že zásadní rozdíl z hlediska projevení statisticky významných závislostí, je mezi korelačními analýzami ukazatelů bezpečnosti s ekonomickými ukazateli atraktivity a mezi korelačními analýzami ukazatelů bezpečnosti s demografickými ukazateli atraktivity. Zatímco u ekonomických ukazatelů atraktivity (HDP, PZI, průměrná hrubá mzda) se statisticky významné závislosti projevily hojně, u demografických ukazatelů atraktivity (migrační saldo, přirozený přírůstek) spíše výjimečně.

V podkapitole 3.4 byla provedena komparace pořadí krajů z hlediska dosažené úrovně atraktivity a dosažené úrovně bezpečnosti na začátku hodnoceného období, tedy v roce 2000, uprostřed hodnoceného období, tedy v roce 2008 a na konci hodnoceného období, tedy v roce 2016. Pro lepší vizualizaci této komparace byla zvolena metoda kartogramů, které znázorňovaly pomoci barevné škály pořadí jednotlivých krajů z hlediska dosažené úrovně bezpečnosti a atraktivity.

Z příložených kartogramů bylo zřejmé, že ve všech hodnocených obdobích byly kraje nejvíce atraktivní zároveň nejméně bezpečnými a naopak kraje nejméně atraktivní nejvíce bezpečnými. Výjimky u těchto komparací tvořily kraje Jihomoravský, Karlovarský a Ústecký.

Jihomoravský kraj se ve všech hodnocených obdobích vyznačoval jednou z nejvyšších úrovní atraktivity a velice nadprůměrnou úrovní bezpečnosti v rámci krajů ČR. Naopak kraje Karlovarský a Ústecký se ve všech hodnocených obdobích vyznačovaly velice nízkou úrovní atraktivity a nízkou úrovní bezpečnosti.

Komparace pořadí krajů z hlediska bezpečnosti a atraktivity byla zkoumána nejen pomocí kartogramů, ale i pomocí korelačních analýz pořadí jednotlivých krajů v jednotlivých hodnocených obdobích. Tyto provedené korelační analýzy však nepotvrdily výše uvedený jev. Výsledné hodnoty korelačního koeficientu dosahovaly hodnot od -0,1322 do -0,5330, což k projevení statisticky významné závislosti nestačilo.

Na základě výše uvedeného lze říci, že z hlediska dosažené úrovně bezpečnosti a atraktivity se statisticky významná závislost neprojevila, ačkoli při prohledu na přiložené kartogramy je patrné, že některé vztahy mohou existovat. Při hodnocení vývoje jednotlivých ukazatelů pomocí korelační analýzy časových řad jednotlivých ukazatelů se však vztahy mezi některými ukazateli potvrdily.

ZÁVĚR

Tato diplomová práce byla zaměřena na bezpečnost jako determinantu atraktivity regionu. Cílem práce bylo posoudit, zda lze bezpečnostní situaci v regionech považovat za významnou determinantu atraktivity pro obyvatelstvo a investory a lze ji tak vnímat jako podstatný rozvojový impulz, nebo zda je faktor bezpečnosti pro alokaci ekonomických aktivit spíše podružný.

Práce přiblížila legislativní rámec, z něhož bezpečnost České republiky vychází. Popsala proces zajištění bezpečnosti jak území celého státu, tak i v dílčích regionech a fungování jednotlivých aktérů, kteří se na zajišťování bezpečnosti podílí. Dále práce popsala teoretická východiska atraktivity a způsoby jejího hodnocení, regionálního rozvoje a regionální politiky. Práce se dále věnovala analýze vývoje stavu bezpečnosti a atraktivity v krajích České republiky.

Mezi použité metody výzkumu patřily především rešerše odborné literatury a internetových zdrojů, které se dané problematice týkají. Dále byly použity metody deskripce, analýzy a komparace. Výsledky komparace a korelační analýzy byly prezentovány především pomocí tabulek a kartogramů. Tyto výzkumné metody byly zpracovány tak, aby čtenáři poskytly jasný obraz o úrovni bezpečnosti a atraktivity v krajích České republiky. Vzájemné souvislosti mezi ukazateli bezpečnosti a atraktivity byly zkoumány korelačními analýzami mezi jednotlivými ukazateli za celé sledované období napříč kraji České republiky. Hlavními zdroji kvantitativních dat byl Český statistický úřad, Česká národní banka a Statistické ročenky Hasičského záchranného sboru České republiky.

Vzájemné souvislosti mezi bezpečností a atraktivitou byly pro většinu krajů České republiky prokázány pouze u některých ukazatelů. Nejvyšší počet statisticky významných korelačních vztahů, téměř ve všech krajích České republiky, za hodnocené období byl prokázán u ukazatelů hrubého domácího produktu a registrovaných trestných činů, přímých zahraničních investic a registrovaných trestných činů a u korelací průměrné hrubé mzdy a registrovaných trestných činů. U všech těchto korelací byla prokázána statisticky významná nepřímá závislost. To znamená, že s klesajícím počtem registrovaných trestných činů, rostla úroveň hrubého domácího produktu, přímých zahraničních investic a průměrná hrubá mzda.

Dále byla prokázána statisticky významná přímá závislost u korelace hrubého domácího produktu a úniků nebezpečných chemických látek. To znamená, že s růstem hrubého domácího produktu, rostl i počet úniků nebezpečných látek. Autor se domnívá, že s přibývajícím počtem chemických závodů se logicky počet úniků navyšuje a že tento jev je zapříčiněn právě dopadem zvýšené ekonomické aktivity.

U ostatních korelačních analýz ukazatelů bezpečnosti a ekonomických ukazatelů atraktivity se statisticky významné závislosti projevovaly spíše ojediněle. Výjimku tvoří vzájemné závislosti ukazatelů průměrné hrubé mzdy a požárů, kde byla prokázána statisticky významná závislost u poloviny krajů ČR.

U korelačních analýz demografických ukazatelů atraktivity a ukazatelů bezpečnosti se závislosti projevovaly zřídka, výjimkou je Jihomoravský kraj, u něhož byla prokázána statisticky významná závislost mezi ukazatelem přirozeného přírůstku a všech hodnocených ukazatelů bezpečnosti.

Další pohled přinesly zpracované kartogramy, které zobrazovaly úroveň bezpečnosti a atraktivity v krajích České republiky. U většiny kartogramů bylo zřejmé, že regiony s vysokou úrovní bezpečnosti, mají nízkou úroveň atraktivity a naopak, že regiony s vysokou úrovní atraktivity mají nízkou úroveň bezpečnosti. Výjimku tvořil Jihomoravský kraj, který se vyznačoval jak vysokou úrovní bezpečnosti, tak vysokou úrovní atraktivity a kraje Karlovarský a Ústecký, které byly nejméně atraktivními a zároveň nejméně bezpečnými kraji.

Mezi výše zmíněnými metodami hodnocení možných závislostí mezi bezpečností a atraktivitou jsou zřejmé rozdíly. Zatímco u korelačních analýz časových řad jednotlivých ukazatelů bezpečnosti a atraktivity byly jisté závislosti prokázány, u korelačních analýz dosažených úrovní bezpečnosti a atraktivity jednotlivých krajů nikoli, přestože z příložených kartogramů jisté inverzní vztahy vidět byly.

Nejvíce bezpečnými kraji za celé sledované období byly kraj Zlínský, Vysočina a kraj Pardubický. Nejméně bezpečnými byly kraje Ústecký, Liberecký a hlavní město Praha. Nejvíce atraktivními kraji za celé sledované období byly kraje Jihomoravský, Středočeský a hlavní město Praha. Nejméně atraktivními byly kraje Zlínský, Olomoucký a Karlovarský.

V souvislosti s uvedeným cílem práce byly položeny tyto výzkumné otázky:

- 1) Které typy ukazatelů atraktivity více ovlivňují ukazatele bezpečnosti?
- 2) V jakém vztahu je úroveň atraktivity s úrovní bezpečnosti napříč regiony?

Na základě výše uvedených výzkumných otázek ověřovala tato práce následující hypotézy:

- H_1 – ukazatele bezpečnosti vykazují více vztahů s ekonomickými ukazateli atraktivity než s demografickými ukazateli atraktivity,
- H_2 – úroveň atraktivity souvisí v regionech s úrovní bezpečnosti.

Po provedených analýzách v této diplomové práci se: H_1 potvrzuje, tedy lze tvrdit, že ukazatele bezpečnosti vykazují více vztahů s ekonomickými ukazateli atraktivity než s demografickými ukazateli atraktivity. Hypotéza H_2 se zamítá, jelikož na základě provedených korelačních analýz se mezi dosaženou úrovní atraktivity a úrovní bezpečnosti napříč kraji ČR neprojevila statisticky významná závislost. Nicméně při pohledu na přiložené kartogramy jisté inverzní souvislosti mezi dosaženou úrovní atraktivity a úrovní bezpečnosti vidět byly.

Odpověď na otázku, zda lze bezpečnostní situaci v regionech považovat za významnou determinantu atraktivity pro obyvatelstvo a investory a lze ji tak vnímat jako podstatný rozvojový impulz, nebo zda je faktor bezpečnosti pro alokaci ekonomických aktivit spíše podružný, není tedy zcela jednoznačná. Ve většině hodnocených oblastí atraktivity a bezpečnosti se jasná souvislost mezi ukazateli prokázat nepodařila, nicméně v řadě oblastí ano.

Vzhledem k položeným výzkumným otázkám lze říci, že poměrně zásadní rozdíl tvořily korelační analýzy ekonomických a demografických ukazatelů atraktivity s ukazateli bezpečnosti. U většiny ekonomických ukazatelů byla s ukazateli bezpečnosti prokázána určitá závislost (přímá či nepřímá), kdežto u demografických ukazatelů téměř nikoli. Na základě výše uvedeného se lze tedy domnívat, že v některých oblastech by bezpečnost za determinantu regionální atraktivity být považována mohla, obecně však ne za determinantu zcela dominantní.

Současně lze na tuto otázku odpovědět pouze částečně, jelikož byla v této práci zkoumána jen malá část možných ukazatelů bezpečnosti a atraktivity. Dalším faktem mohla být ne vždy ideální přítomnost dat. Tato práce zcela jistě neobsáhla kompletní problematiku bezpečnosti a atraktivity regionu. Nastínila jeden z možných postupů, nicméně pro komplexnější analýzu této problematiky by bylo vhodné zkoumat vztahy mezi bezpečností a atraktivitou i z jiných úhlů pohledu.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] Asociace krajů ČR. *Kraje ČR* [online]. Praha, 2013 [cit. 2018-01-31]. Dostupné z: <http://www.asociacekrajů.cz/kraje-cr/>
- [2] BALABÁN, Miloš a Bohuslav PERNICA. *Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy*. Praha: Karolinum, 2015. ISBN 978-80-246-3150-9.
- [3] BUZAN, Barry, Ole WAEVER a Jaap de WILDE. *Bezpečnost: nový rámec pro analýzu*. Brno: Centrum strategických studií, 2005. Současná teorie mezinárodních vztahů. ISBN 80-903333-6-2.
- [4] CLARK, Terry Nichols. Old and new paradigms for urban research: Globalization and the fiscal austerity and urban innovation project. *Urban Affairs Review*, 2000, 36(1): 3-45. ISSN 1078-0874
- [5] CRACOLICI, Maria, Francesca a Peter NIJKAMP. The attractiveness and competitiveness of tourist destinations: A study of Southern Italian regions. *Tourism management*, 2009, 30(3): 336-344. ISSN 0261-5177
- [6] Česká národní banka. *Přímé zahraniční investice* [online]. Praha, 2018 [cit. 2018-03-26]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/statistika/platebni_bilance_stat/publikace_pb/pzi/index.html
- [7] Český statistický úřad. *Hrubý domácí produkt* [online]. Praha, 2018 [cit. 2018-02-14]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/hruby_domaci_produk_t_-hdp-
- [8] Český statistický úřad. *Metodické vysvětlivky* [online]. Praha, 2004 [cit. 2018-02-14]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/13-2103-04--metodicke_vysvetlivky
- [9] Český statistický úřad. *Přímé zahraniční investice* [online]. Praha, 2008 [cit. 2018-02-14]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cri/prime-zahranicni-investice-vybrane-prinosy-a-naklady-pro-ceskou-ekonomiku-2007-x4jot5mwml>
- [10] Český statistický úřad. *Regionální časové řady* [online]. Praha, 2018 [cit. 2018-03-26]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/regionalni_casove_rady
- [11] Euroskop.cz. *Správní členění systém NUTS* [online]. Praha, 2012 [cit. 2018-01-31]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/8642/sekce/spravni-cleneni-system-nuts/>

- [12] Evropská centrální banka. *Doporučení Evropské centrální banky o požadavcích Evropské centrální banky týkajících se statistické zpravodajské povinnosti v oblasti statistiky platební bilance, statistiky investiční pozice vůči zahraničí a výkazu devizových rezerv*[online]. Frankfurt am Mein, 2004 [cit. 2018-02-14]. Dostupné z: https://www.ecb.europa.eu/ecb/legal/pdf/c_29220041130cs00210062.pdf
- [13] Finance.cz. *Hrubý domácí produkt* [online]. Praha, 2017 [cit. 2018-02-14]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/makrodata-eu/hdp/informace/>
- [14] FISCHER, Slavomil a Jiří ŠKODA. *Sociální patologie: závažné sociálně patologické jevy, příčiny, prevence, možnosti řešení*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-802-4750-460.
- [15] FORMICA, Sandro a UYSAL, Muzaffer. Destination attractiveness based on supply and demand evaluations: An analytical framework. *Journal of Travel Research*, 2006, 44(4): 418-430. ISSN 0047-2875
- [16] GOODALL, Brian. *Dictionary of Human Geography*. London: Penguin reference, 1987. ISBN 0140510958.
- [17] Hasičský záchranný sbor České republiky. *Jednotky PO* [online]. Praha, 2018 [cit. 2018-02-28]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/jednotky-po-961839.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>
- [18] Hasičský záchranný sbor České republiky. *O nás* [online]. Praha, 2018 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/hasici-cr-web-o-nas-hasicsky-zachranny-sbor-cr.aspx>
- [19] Hasičský záchranný sbor České republiky. *Konspety odborné přípravy* [online]. Praha, 2009 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/konspety-odborne-pripravy-i.aspx?q=Y2hudW09NQ%3d%3d>
- [20] Hasičský záchranný sbor České republiky. *Statistická ročenka 2009* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2010 [cit. 2018-03-20]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/statisticke-rocenky-hasicskeho-zachranneho-sboru-cr.aspx>
- [21] Hasičský záchranný sbor České republiky. *Statistické ročenky HZS ČR* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2018 [cit. 2018-03-26]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/statisticke-rocenky-hasicskeho-zachranneho-sboru-cr.aspx>

- [22] Hasičský záchranný sbor České republiky. *Systémy krizového řízení* [online]. Praha, 2018 [cit. 2018-02-28]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/krizove-rizeni-a-cnp-system-krizoveho-rizeni-system-krizoveho-rizeni.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>
- [23] Hasičský záchranný sbor České republiky. *Základní úkoly a slib* [online]. Praha, 2018 [cit. 2018-02-28]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/uvod-hasicsky-zachranny-sbor-cr-zakladni-poslani.aspx>
- [24] Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje. *Mimořádná událost, krizová situace* [online]. Ostrava, 2011 [cit. 2018-03-20]. Dostupné z: <http://www.hzsmsk.cz/index.php?a=cat.70>
- [25] CHROMÝ, Pavel. Region a regionalismus. *Geografické rozhledy*, 2009, 19(1): 2-5. ISSN 1210-3004
- [26] KRAFTOVÁ, Ivana, Martin MAŠTÁLKA, Zdeněk MATĚJA, Ondřej SVOBODA a Pavel ZDRAŽIL. *Bezpečný rozvoj regionu: základní koncept*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-261-0.
- [27] MAIER, Karel. *Udržitelný rozvoj území*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4198-7.
- [28] MCCANN, Philip. *Modern urban and regional economics*. Oxford: Oxford University Press, 2013. ISBN 978-0-19-958200-6.
- [29] Metodická podpora regionálního rozvoje. *Regionální rozvoj* [online]. Brno [cit. 2018-02-05]. Dostupné z: <http://www.regionálnírozvoj.cz/index.php/regionalni-rozvoj.html>
- [30] Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. *Nová regionální politika*. Praha: DaDa, 2002. ISBN 80-903-0641-1.
- [31] Ministerstvo vnitra České republiky. *Bezpečnostní rada kraje* [online]. Praha, 2018 [cit. 2018-02-28]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-rada-kraje.aspx>
- [32] Ministerstvo vnitra České republiky. *Chování obyvatelstva v případě havárie s únikem nebezpečných chemických látek* [online]. Praha, 2004 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/chovani-obyvatelstva-v-pripade-havarie-s-unikem-nebezpecnych-chemicky-latek.aspx>
- [33] Ministerstvo vnitra České republiky. *Ústřední krizový štáb* [online]. Praha, 2018 [cit. 2018-02-28]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/ustredni-krizovy-stab-uks.aspx>
- [34] Ministerstvo vnitra České republiky. *Bezpečnostní rada ORP* [online]. Praha, 2018 [cit. 2018-02-28]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-rada-obce.aspx>

- [35] Národní ústav odborného vzdělávání. *Klasifikace jednotek NUTS* [online]. Praha, 2008 [cit. 2018-01-30]. Dostupné z: <http://www.nuov.cz/klasifikace-jednotek-nuts>
- [36] Peníze.cz. *Mzdy* [online]. Praha, 2007 [cit. 2018-02-14]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/mzdy>
- [37] Policie České republiky. *O nás* [online]. Praha, 2018 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx>
- [38] Policie České republiky. *Policejní prezidium České republiky* [online]. Praha, 2018 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/policejni-prezidium-ceske-republiky-600334.aspx>
- [39] Policie České republiky. *Útvary s působností na celém území České republiky* [online]. Praha, 2018 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/utvary-s-pusobnosti-na-celem-uzemi-cr-312510.aspx>
- [40] PROCHÁZKOVÁ, Dana. *Bezpečnost a krizové řízení*. Praha: Police history, 2006. ISBN 80-86477-35-5.
- [41] PŮČEK, Milan a František OCHRANA. *Chytrá veřejná správa: kohezní politika*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky, Národní orgán pro koordinaci, 2009. ISBN 978-808-7147-283.
- [42] RYBA, Drahošlav. *Nová dotace pro jednotky SDH obcí v roce 2016*. Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2016 [cit. 2018-03-20]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/nova-dotace-pro-dobrovolne-hasice-odstartovana.aspx>
- [43] SERRANO, Francisco Antonio. *City competitiveness and attractiveness: a new approach to evaluate economic development in Mexican cities*. Glasgow, 2003. 301 s. PhD Thesis. University of Glasgow.
- [44] SOUČEK, Vladimír. *Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek a vybrané kapitoly krizového řízení: modul G*. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2009. ISBN 978-80-86640-68-6.
- [45] SUCHÁČEK, Jan. Regionální vývoj v České republice po roce 1990: reformace či deformace?. *Ekonomická revue*. 2005, 8(4), 37-51. ISSN 1212-3951.

- [46] TAYLOR, Jim a WREN, Colin. UK regional policy: an evaluation. *Regional Studies*, 1997, 31(9): 835-848. ISSN 1360-0591
- [47] VANHOVE, Norbert a Leo H. KLAASSEN. *Regional policy: a European approach*. Farnborough: Saxon House, 1980. ISBN 0566002868.
- [48] VIČAR, Radim. Vybrané právní nástroje určené pro zajišťování bezpečnosti státu na úrovni regionů. *Bezpečnostní management v regionech*, 2015, 8(1): 123-130. ISSN 2464-6903
- [49] Vláda České republiky. *Bezpečnostní rada státu* [online]. Praha, 2018 [cit. 2018-02-28]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/pracovni-a-poradni-organy-vlady/brs/brs-uvod-3851/>
- [50] Zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, v PZ
- [51] Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, v PZ
- [52] Zákon č. 163/1993 Sb., České národní rady o Policii České republiky, v PZ.
- [53] Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, v PZ
- [54] Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, v PZ
- [55] Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení, v PZ
- [56] Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, v PZ
- [57] Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v PZ
- [58] Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě, v PZ
- [59] Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, v PZ
- [60] Zdravotnická záchranná služba Pardubického kraje. *Organizační schéma*[online]. Pardubice, 2018 [cit. 2018-02-12]. Dostupné z: <http://www.zzspak.cz/soubory/>
- [61] ZEMAN, Petr. *Česká bezpečnostní terminologie: výklad základních pojmů*. Brno: Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav, 2002. ISBN 80-210-3037-2.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A Hodnoty ukazatelů atraktivity v letech 2000-2016

Příloha B Hodnoty ukazatelů bezpečnosti v letech 2000-2016

Příloha A

Hodnoty ukazatelů atraktivity na 1000 obyvatel v roce 2000

Kraj	HDP	PZI	Mzda (2002)	Migrace	Přírůstek	Celkové pořadí
Středočeský	230	87	18 075	5,82	- 2,53	1.-2.
Liberecký	211	37	16 895	1,27	- 1,02	1.-2.
Plzeňský	218	60	17 707	0,90	- 1,97	3.
Jihočeský	218	50	16 764	0,77	- 1,15	4.
Ústecký	193	74	16 874	0,77	- 0,94	5.
Praha	461	333	24 833	- 1,50	- 3,39	6.
Jihomoravský	210	45	16 486	0,68	- 2,24	7.
Karlovarský	197	35	16 791	- 1,02	- 0,37	8.
Pardubický	198	44	15 885	0,68	- 1,03	9.
Královeshradecký	216	31	16 575	- 0,07	- 1,51	10.
Zlínský	191	34	16 431	0,73	- 1,48	11.
Vysočina	193	28	15 571	- 0,14	- 1,12	12.
Olomoucký	183	28	16 470	0,45	- 1,88	13.-14.
Moravskoslezský	180	29	16 772	- 1,42	- 1,26	13.-14.

Zdroj: zpracováno podle ČSÚ (2018) a ČNB (2018)

Hodnoty ukazatelů atraktivity na 1000 obyvatel v roce 2008

Kraj	HDP	PZI	Mzda	Migrace	Přírůstek	Celkové pořadí
Praha	835	948	35 905	15,44	1,68	1.
Jihomoravský	360	86	25 109	4,08	1,69	2.
Středočeský	358	188	26 445	21,02	2,43	3.
Královeshradecký	326	57	23 148	2,85	1,31	4.-5.
Plzeňský	333	106	25 015	13,96	1,05	4.-5.
Vysočina	305	104	23 493	1,87	1,49	6.
Ústecký	306	124	24 198	4,17	1,46	7.
Jihočeský	321	125	22 767	3,55	1,27	8.
Liberecký	292	139	24 671	5,61	2,12	9.
Moravskoslezský	323	130	24 075	- 0,06	0,34	10.-11.
Pardubický	315	91	23 382	6,06	1,29	10.-11.
Zlínský	324	65	22 744	0,63	0,44	12.
Karlovarský	274	65	22 848	1,35	1,75	13.
Olomoucký	286	50	23 866	- 0,53	1,07	14.

Zdroj: zpracováno podle ČSÚ (2018) a ČNB (2018)

Hodnoty ukazatelů atraktivity na 1000 obyvatel v roce 2016

Kraj	HDP	PZI (2015)	Mzda	Migrace	Přírůstek	Celkové pořadí
Praha	932	1 307	37 931	8,02	2,18	1.
Středočeský	413	235	29 338	7,52	1,53	2.
Jihomoravský	436	111	28 456	1,98	1,23	3.
Plzeňský	422	172	28 276	3,81	- 0,37	4.
Liberecký	352	115	27 326	0,96	1,30	5.
Jihočeský	374	145	26 591	1,01	0,48	6.
Královohradecký	401	105	26 656	- 1,00	- 0,12	7.-8.
Vysočina	374	109	26 754	- 1,64	0,61	7.-8.
Pardubický	360	73	26 356	1,24	0,58	9.-10.
Moravskoslezský	386	167	26 555	- 1,94	- 0,89	9.-10.
Zlínský	392	103	26 246	- 1,11	- 0,57	11.
Ústecký	334	91	26 542	- 0,83	- 0,97	12.
Olomoucký	347	70	25 861	- 1,20	- 0,05	13.
Karlovarský	301	73	25 006	- 2,37	- 1,19	14.

Zdroj: zpracováno podle ČSÚ (2018) a ČNB (2018)

Průměry hodnot ukazatelů atraktivity na 1000 obyvatel za roky 2000-2016

Kraj	HDP	PZI	Mzda	Migrace	Přírůstek	Celkové pořadí
Praha	734	826	32 969	5,92	0,13	1.
Středočeský	323	173	24 619	10,15	0,40	2.
Jihomoravský	328	94	23 531	1,65	0,03	3.
Plzeňský	324	110	23 409	3,53	- 0,62	4.
Liberecký	278	107	22 786	1,46	0,50	5.
Jihočeský	302	105	21 868	1,59	- 0,09	6.
Ústecký	277	99	22 553	0,97	- 0,38	7.-8.
Vysočina	289	85	21 889	- 0,20	0,02	7.-8.
Pardubický	288	76	21 812	1,17	- 0,08	9.
Královohradecký	305	64	22 020	0,34	- 0,42	10.-11.
Moravskoslezský	289	105	22 604	- 1,60	- 0,79	10.-11.
Zlínský	292	66	21 720	- 0,35	- 0,80	12.
Olomoucký	267	48	22 056	- 0,36	- 0,41	13.
Karlovarský	257	57	21 323	- 0,74	- 0,14	14.

Zdroj: zpracováno podle ČSÚ (2018) a ČNB (2018)

Příloha B

Hodnoty ukazatelů bezpečnosti na 1000 obyvatel v roce 2000

Kraj	Trestné činy	Chemické látky	Požáry	Živelní pohromy	Celkové pořadí
Zlínský	21,70	0,20	1,21	1,19	1.
Pardubický	23,25	0,31	1,36	1,68	2.
Olomoucký	28,45	0,24	1,75	2,11	3.
Vysočina	18,18	0,32	1,76	2,24	4.
Jihomoravský	32,24	0,21	1,84	2,17	5.
Královeský	24,31	0,21	1,51	8,34	6.
Jihočeský	29,81	0,41	2,01	1,96	7.
Plzeňský	31,35	0,58	1,88	1,55	8.
Moravskoslezský	33,03	0,32	1,89	3,54	9.
Středočeský	40,53	0,40	2,45	1,43	10.
Liberecký	37,44	0,47	2,55	5,15	11.
Praha	91,39	0,46	2,07	7,86	12.
Ústecký	39,15	0,50	3,28	3,58	13.
Karlovarský	35,07	0,76	3,02	5,19	14.

Zdroj: zpracováno podle ČSÚ (2018) a HZS ČR (2018)

Hodnoty ukazatelů bezpečnosti na 1000 obyvatel v roce 2008

Kraj	Trestné činy	Chemické látky	Požáry	Živelní pohromy	Celkové pořadí
Zlínský	17,58	0,24	1,10	3,03	1.
Olomoucký	23,18	0,41	1,69	0,00	2.
Vysočina	17,21	0,61	1,51	0,04	3.-4.
Pardubický	19,53	0,32	1,38	7,72	3.-4.
Jihočeský	25,03	0,44	1,91	0,00	5.
Jihomoravský	27,63	0,42	1,60	8,01	6.-7.
Královeský	22,56	0,44	1,73	8,53	6.-7.
Plzeňský	26,60	0,74	2,20	4,67	8.
Karlovarský	29,28	0,85	2,57	0,00	9.
Liberecký	35,36	0,75	2,08	7,65	10.-11.
Moravskoslezský	32,75	0,48	2,09	35,38	10.-11.
Středočeský	34,62	0,65	2,51	10,30	12.
Ústecký	39,63	0,77	3,05	3,04	13.
Praha	67,41	1,05	2,02	67,14	14.

Zdroj: zpracováno podle ČSÚ (2018) a HZS ČR (2018)

Hodnoty ukazatelů bezpečnosti na 1000 obyvatel v roce 2016

Kraj	Trestné činy	Chemické látky	Požáry	Živelní pohromy	Celkové pořadí
Zlínský	12,67	0,46	1,03	x	1.
Pardubický	11,47	0,47	1,28	x	2.
Olomoucký	18,30	0,40	1,30	x	3.
Vysočina	11,76	0,68	1,40	x	4.
Jihomoravský	18,32	0,47	1,28	x	5.
Jihočeský	16,93	0,50	1,40	x	6.
Královeské	13,23	0,72	1,47	x	7.
Moravskoslezský	21,93	0,46	1,56	x	8.
Středočeský	16,52	0,70	1,79	x	9.
Plzeňský	16,73	0,88	1,62	x	10.
Praha	44,07	0,65	1,58	x	11.
Liberecký	20,85	1,05	1,55	x	12.
Karlovarský	16,79	1,18	2,05	x	13.
Ústecký	22,37	0,80	2,08	x	14.

Zdroj: zpracováno podle ČSÚ (2018) a HZS ČR (2018)

Průměry hodnot ukazatelů bezpečnosti na 1000 obyvatel za roky 2000-2016

Kraj	Trestné činy	Chemické látky	Požáry	Živelní pohromy	Celkové pořadí
Zlínský	17,13	0,27	1,18	2,97	1.
Vysočina	16,46	0,55	1,47	1,25	2.
Pardubický	18,59	0,35	1,35	5,31	3.
Olomoucký	23,13	0,37	1,65	2,93	4.
Královeské	20,91	0,43	1,64	5,67	5.
Jihomoravský	26,66	0,37	1,65	4,59	6.
Jihočeský	24,26	0,48	1,78	3,56	7.
Plzeňský	25,38	0,73	2,05	6,11	8.
Moravskoslezský	30,52	0,45	1,88	15,50	9.
Karlovarský	29,10	0,88	2,74	3,64	10.
Středočeský	30,86	0,59	2,35	7,72	11.
Liberecký	32,72	0,74	2,20	9,54	12.
Praha	70,11	0,74	1,98	103,35	13.
Ústecký	35,75	0,75	2,99	6,95	14.

Zdroj: zpracováno podle ČSÚ (2018) a HZS ČR (2018)